

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
February 24, 1995

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, VASARIS - FEBRUARY 24, 1995

Nr. 38

Rusijos pasieniuose neramu

Vilnius, vasario 15 d. (LA) - Karas Čėčėnijoje labai greitai pripratino Rusiją prie aukų ir nuostolių, rašo „Lietuvos aidas“, pastebėdamas, kad štai sausio mėnesį Tadžikijos ir Afganistano pasienio Pamyro ruože beveik parą vyko mūšis. Žuvo aštuoni Rusijos pasieniečiai, dar tiek pat buvo sužeista, sudegė trys šarvuotieji. Rusijos informacijos agentūros tam skyrė tik kelias eilutes: atrodo, tai įprastas epizodas sovietinės erdvės pakraščiuose.

Rusijos pasienio kariuomenės Tadžikijoje grupės karininkai vienbalsiai teigia, kad šie metai bus karšti.

Praeję metai Rusijos pasieniečiams buvo nelengvi. Opozicijos grupės 306 kartus mėgino pereiti sieną. Užkardos buvo apšaudytos 247 kartus. Apie 50 pasieniečių sužeisti, 31 žuvo. Du vyresnieji karininkai buvo nužudyti Tadžikijos sostinėje Dušanbe. O saisis prasidėjo mūšiais Pamyro ruože. Pasienio kariuomenės grupės vadovybė padėtį apibūdina taip: „Situacija pasienyje pasižymi stabilium aktyvumu“. Anapus sienos koncentruojasi ginkluotos opozicijos grupės. Iš Afganistano į Tadžikiją eina karavanai (po 50-100 žmonių) su ginklais ir šaudmenimis - gabena automatus, reaktyvinius sviedinius, patrankas, nešiojamus zenitinius kompleksus.

Ši žiema Rusijos pasienio tarnyboms skiriasi nuo ankstesnių dar ir tuo, kad ne visi prieš rusus kovojantys būriai išėjo į Afganistaną. Teisingiau - ne visus pavyko išstumti. Kelios ginkluotos grupės liko Tadžikijoje ir tęsia kovą. Žvalgybos duomenimis, net pasieniečių panosėje neseniai vyko prieš rusus kovojančių būrių vadų pasitarimas. Jame nuspręsta pradėti aktyvius veiksmus.

Pastaruoju metu antirusiški būriai naudoja partizaninio karo taktiką. Rengiamasi pasalos, minuojami keliai. Veikia nedidelės - po 3-5 žmones - grupės, jos žaibiškai puola ir taip pat žaibiškai pasitraukia.

Rusijos pasieniečiai Tadžikijoje laikosi tik todėl, kad jų daug (14,000 kareivių ir karininkų) ir jie gerai ginkluoti. Čia atsirado užkardų, į užkardas net nepanašiu. Pavyzdžiui, visi 12-sios užkardos pastatai - giliai po žeme. Virš kareivinių - 2 metrų žemės sluoksnis ir dvi eilės rąstų. Tai apsaugo nuo tiesaus reaktyvinių sviedinių arba 16 kg sveriančių 120 mm minosvaidžio minos pataikymo. Užkardos projektą kūrė Maskvoje - specialiai Tadžikijai. Ikasti į žemę tankai. Požeminiai bunkeriai, sandėliai, kepykla ir net pirtis. Iš šono matyti tik antenos ir stiebas su Rusijos vėliava.

Pasak Tadžikijos laikraščio „Segodnia“, Rusijai pavaldi Dušanbės vadovybė tikisi, kad politinė padėtis šalyje stabilizuosis artimiausiu metu. Tadžikijos prezidentas Emomali Rachmonov laikraščio korespondentui pasakė, kad „opozicijai jau nepavyks jėga paimti valdžios“. Pasak Rachmonovo, Tadžikijos vadovybė „tikisi rasti su opozicija kokį nors kompromisinį sprendimą ir 1995 metais baigti stabilizuoti padėtį respublikoje“. Ypatingą vaidmenį

palaikant stabilumą regione, žinoma, vaidina Rusija. „Mes šiandien meldžiamės už tai, kad ir pačioje Rusijoje padėtis būtų stabili“, pasakė Rachmonovas, komentuodamas įvykius Čėčėnijoje.

O rusakalbiam netiki jo žodžiais ir bėga iš Tadžikijos. Nors pabėgėlių praejusiais metais sumažėjo. Pasak Rusijos pasiuntinio Tadžikijos sostinėje Dušanbe Mečislav Senkevič, pernai iš Tadžikistano išvažiavo tik 60,000 rusų. Mat visi tie, kurie galėjo išvažiavo dar anksčiau. Liko daugiausia pensininkai. Rusijos pasiuntinybė pasistengė, kad kas mėnesį po penkis žmones nemokamai išvežtų Rusijos gynybos ministerijos transporto lėktuvai, dar po penkis - pasieniečiai.

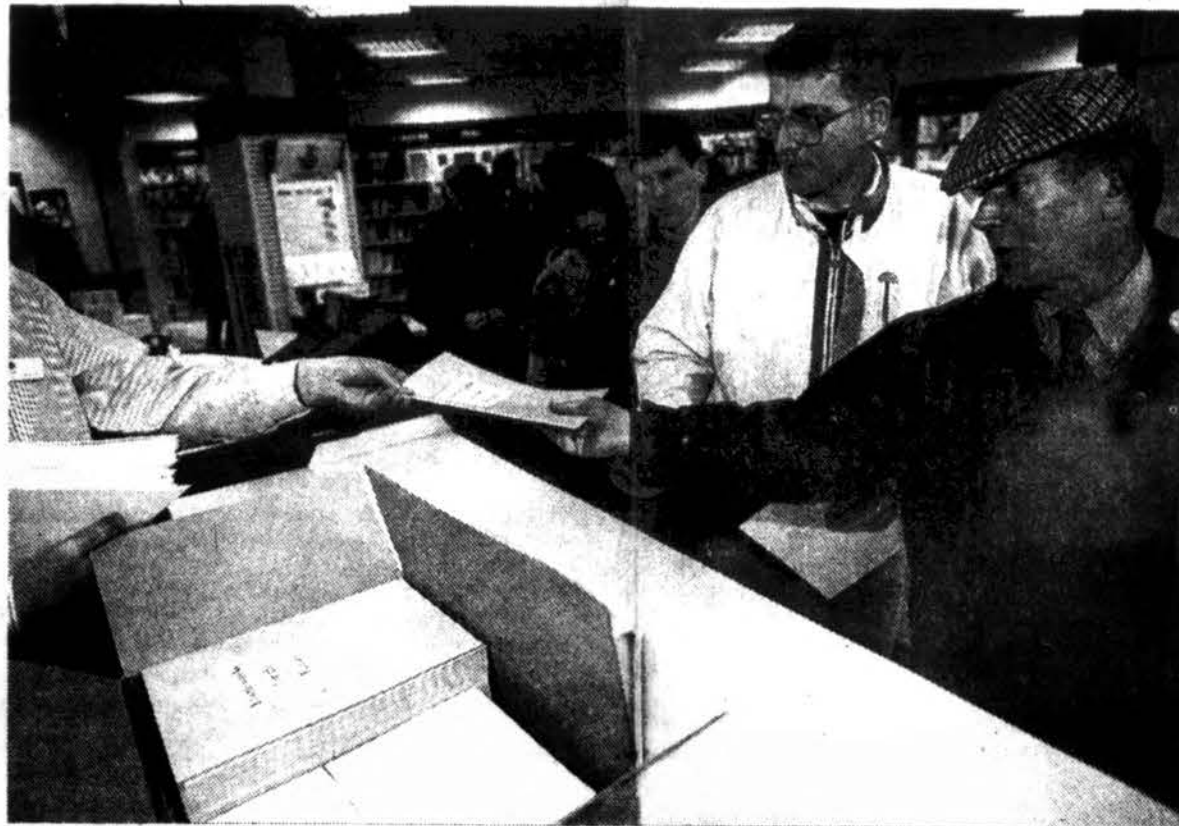
Laikraštis „Moskovskije novosti“ Rachmonovo pasiryžimą dėtis su opozicija aiškina tuo, kad Tadžikijos prezidentas pradėjo mažiau pasitikėti karine Rusijos galia. Tiesa, kai kurie mano, kad Rachmonovas pradėjo politinį žaidimą parlamento rinkimų, numatytų vasario 26, išvakarėse. Šiaip ar taip, taika Tadžikijoje išsiviepatavo dar negreitai.

Rusijos pasienio kariuomenės grupės vadovybė kalba apie ginkluotus susidūrimus su antirusiškais būriais, kaltina ją Teherano susitarimo dėl paliaubų pažeidimais. Opozicija savo ruožtu sausio 20 pareiškė, kad dėl konflikto pasienyje kalti Rusijos pasieniečiai. Opozicijos nuomone, tai patvirtina pasienio kariuomenės grupės Tadžikistane vado Anatolij Čėčulin laiškas Jungtinių Tautų misijai. Jame Čėčulinas teigia, kad Tadžikijos vyriausybės ir opozicijos pasirašytas Teherano susitarimas Rusijos pasienio kariuomenės atžvilgiu neturi juridinės galios, nes prieštarauja Rusijos ir Tadžikistano 1993 metų gegužės 25 d. sutarčiai dėl sienos apsaugos. Vėliau Rusijos generolo nuomonei pritarė ir Rusijos pasiuntinys Teherane, pareiškęs opozicijai, kad Rusija nepripažįsta Teherano susitarimo.

Ketvirtas derybų ratas, turėjęs vykti sausio 23 d. Maskvoje, taip ir nepradėjo. Opozicija pareiškė, kad jos atstovai pasirengę atvykti į kitą NVS šalių miestus, o šalies, ignoruojančios Teherano susitarimo nuostatas, sostinė negali tapti derybų vieta.

Vasario 6 d. baigėsi paliaubų terminas. Iš visko sprendžiant, abi kovojančios pusės - Rusijos pasieniečiai ir Tadžikijos opozicija - rengiasi lemiamiems pavasario mūšiams. Dabar Tadžikijos konfliktas nustoja būti regioninis. Irano užsienio reikalų ministerija pasmerkė Rusijos veiksmus - gyvenviečių ir pabėgėlių stovyklų Afganistano šiaurėje bombardavimą. Pirmą kartą šias akcijas pasmerkė ir JAV Valstybės departamentas.

Įvykių Čėčėnijoje fone šie faktai nedidina Rusijos, pasiavinusios taikdario vaidmenį Tadžikijos konflikte, autoritetą. Tačiau Rusijos kariškiai aiškiai demonstruoja savo jėgą ir tai leidžia daryti išvadą, kad jie ir Tadžikistane pasiryžę kovoti iki pergales.



Trečiadienį Šiaurinės Airijos sostinėje Belfast žmonės eilėse laukė pasiimti kopiją vadinamo „metmenų dokumento“, kuriame Didžiosios Britanijos ir Airijos vyriausybės sutarė dėl taikos derybų pagrindų. Abiejų vyriausybės sutarimu, tačiau pačias derybas turės vykdyti ne vyriausybės, o abiejų Šiaurinės Airijos kovojusių grupių atstovai: prie Didžiosios Britanijos ta provinciją prijungti norintieji protestantų dauguma ir prie Airijos provinciją prijungti norintieji katalikų mažuma. Nors dokumente nurodomi teiginiai tėra tik derybų objektai, ypač Britanijos lojalistų partijos vadovas atsisako net sėstis prie derybų stalo, nes dokumento gairės aiškiai taikomos, siekiant suvienyti Airijos.

V. Landsbergis kritikuoja užsienio politiką

Vilnius, vasario 20 d. (Elta) - Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis mano, kad nereikėtų atmeti Baltijos šalių karinės sąjungos sudarymo galimybes. Pirmadienį spaudos konferencijoje jis apgailestavo, kad Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas po viršūnių susitikimo užpraėjusią savaitę Jūrmaloje skeptiškai atsiliepiė apie tokią sąjungą.

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas Lietuvos radijui duotame pasikalbėjime yra pareiškęs, jog Baltijos karinės sąjungos klausimas nesvarstomas ir nedisputuojamas. V. Landsbergio nuomone, Rusija, didindama ekonominę bei karinį spaudimą Lietuvai, paspartins ir Baltijos šalių gynybinės sąjungos sudarymą.

Opozicijos vadas Landsbergis spaudos konferencijoje ir vel kritikavo prezidento bei vyriausybės vykdomą užsienio politiką, pavadinęs ją nepatikima, o neretai ir dviprasmiška. Jis sakė, jog, be kita ko, tai parodė ir Lietuvos pozicija dėl stojimo į NATO. V. Landsbergis priminė, kad tik opozicijos spaudžiamas Lietuvos prezidentas pernai sausio mėnesį kreipėsi į NATO su oficialiu Lietuvos pageidavimu tapti šios organizacijos nare. Tačiau, Rusijai pareiškus nepasitenkinimą dėl NATO plėtimosi į Rytus, Lietuvos užsienio politikos architektai, pasak V. Landsbergio, pradėjo vinguriuoti. Atsirado teorijos dėl ėjimo į NATO kartu su kitomis valstybėmis, po to reikštas nepasitenkinimas, kad į NATO pirmiau negu Lietuva bus priimta Lenkija, pradėtos kalbos, jog aktyvūs žingsniai NATO link pablogins Lietuvos santykius su Rusija.

Pasak opozicijos vado Vytauto Landsbergio, Vašingtone ir kitų valstybių sostinėse pradėta labai abejoti Lietuvos ketinimu nuoširdumu ir praktinių žingsnių nuoseklumu. Ten susidarė įspūdis, kad tarp Lietuvos pirmųjų asmenų nėra sutarimo ir net žaidžiamas dvigubas žaidimas.

Siūloma įkurti karo policiją ir prokuratūrą

Vilnius, vasario 21 d. (Elta) - Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius pareiškė, kad per praėjusius metus žuvo 24 Lietuvos kariuomenės kariai. Penki iš jų žuvo vykdydami tarnybines pareigas, kiti - ne tarnybos metu: keturi - autoavarijose, trys nuskendo, keturi nusizūdė, vienas tapo nelaimingo atsitikimo auka, penki buvo nužudyti, rašoma ministro pateiktoje statistinėje suvestinėje.

Šią statistiką L. Linkevičius pateikė pirmadienį vykusiame

Nauja žydų bendruomenė nori registruotis Lietuvoje

Vilnius, vasario 23 d. (Elta) - Konservatyvios tarptautinės žydų bendruomenės atstovai susitiko su Lietuvos prezidentu tartis dėl šios bendruomenės skyriaus registravimo Lietuvoje. Ketvirtadienį prezidentas Algirdas Brazauskas priėmė tarptautinės žydų religinės organizacijos „Chabad-Lubavitch“ Lietuvos bendruomenės pirmininką Vladimirą Šormaną, vyriausiąjį rabiną Šolom Ben Krinski ir rabiną Mendelą Feldman. „Chabad-Lubavitch“ centras yra New Yorke. Organizacija turi apie 2,000 skyrių daugelyje pasaulio šalių. Lietuvos bendruomenė susikūrė pernai.

Svečiai papasakojo, kad bendruomenė turi Vilniuje savo šeštadienį mokyklą, organizuoja vasaros stovyklas jaunimui, rūpinasi savo narių religiniu ir kultūriniu auklėjimu. Bendruomenės, kaip ir visos organizacijos, tikslas yra padėti formuoti žydų tautinei savimonei.

Pokalbyje su prezidentu buvo keliamas bendruomenės registravimo klausimas. Algirdas Brazauskas atsakė, jog dėl to neturėtų kilti problemų. Jis priminė, kad šiuo metu baigiama ruošti tvarka, pagal kurią bus registruojamos religinės bendruomenės, jos bus privalu laikytis visoms tokioms organizacijoms. Bendruomenės vadovai palinkėjo Algirdui Brazauskui sėkmingo vizito į Izraelį.

Seimo nacionalinio saugumo komiteto posėdyje, kuriame buvo aptarti praėjusių metų nelaimingi atsitikimai ir drausmė Lietuvos kariuomenėje.

Lietuvos kariuomenės padalinuose pernai užregistruoti 4,296 nusizengimai, teigiama kitoje Krašto apsaugos ministro pateiktoje statistinėje suvestinėje. Pusę jų - krašto apsaugos statuto pažeidimai, beveik tūkstantis - viešosios tvarkos pažeidimai, 6 kariai neteisėtai panaudojo ginklą.

Lietuvos kariai per 1994 metus įvykdė 96 nusikaltimus, dėl kurių iškeltos 83 baudžiamosios bylos.

Ministro nuomone, kariuomenėje padaromi nusikaltimai yra specifiniai, todėl juos turėtų tirti specialieji karo prokuratoriai, kuri būtų pavaldi šalies Generalinei prokuratūrai. Jo manymu, taip pat reikalinga specializuota karo policija - ministerijoje netgi yra parengti jos nuostatai, kuriuos planuojama pateikti svarstyti vyriausybei ir Seimui. Šios dvi institucijos padėtų palaikyti karių drausmę, teigė Linas Linkevičius.

Estijos parlamentas ragina pripažinti Čėčėniją

Vilnius, vasario 15 d. (LA) - Estijos parlamentas, nepaisydamas Rusijos protestų, priėmė rezoliuciją dėl Čėčėnijos Respublikos nepriklausomybės pripažinimo. Kaip rašo Juozas Glinckis „Lietuvos aide“, parlamentas paragino vyriausybę pripažinti Čėčėnijos Respubliką tuoj pat, „kai tik bus praktiškai įmanoma“.

Vasario 14 d. Stokholme lankėsi Rusijos užsienio reikalų ministras Andrej Kozyrev. Žurnalistų paklaustas, kaip Rusija vertina šį Estijos parlamento nutarimą, Kozyrev, pasak švedų radijo, atsakė, kad esai, užuot kišėsi į kitas valstybės vidaus reikalus, verčiau spręstų, kaip aprūpinti pensijomis Estijoje gyvenančius rusų kariškius. Stokholme A. Kozyrev susiti-

Priimtas Konstitucijos pakeitimas dėl žemės nuosavybės

Vilnius, vasario 22 d. (Elta) - LDDP frakcijai priklausantys 44 Seimo nariai pateikė Lietuvos Konstitucijos 47-ojo straipsnio pataisos projektą. Šis straipsnis reglamentuoja žemės, vidaus vandenų, miškų ir parkų nuosavybės teisę. Pagal jį žemė, vidaus vandenys, miškai ir parkai nuosavybės teise gali priklausyti tik Lietuvos Respublikos piliečiams ir valstybei. Straipsnio antroje dalyje nurodoma, jog žemės sklypai nuosavybės teise įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis gali priklausyti užsienio valstybei - jos diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms kurti.

Pataisos autoriai pasiūlė tokią 47-ojo straipsnio antrosios dalies redakciją: „Žemės nuosavybės teise gali priklausyti laisvatoriškiems ūkiniams žemdirbių susivienijimams. Lietuvos ir už-

sienio juridiniams asmenims bei užsieniečiams įstatymo nustatytais sąlygomis ir tvarka nuosavybės teise gali priklausyti ne žemės ūkio paskirties žemės sklypai, užimti gamybiniais ar kitokiais pastatais ir būtini jems eksploatuoti, taip pat užsienio valstybėms - jų diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms įkurti“.

Seimas pateiktumui pritarė. Už tai balsavo 33 Seimo nariai, prieš 21, susilaikė 1.

Konstitucijos pataisos turi būti svarstomos ir dėl jų balsuojama Seime du kartus. Tarp šių balsavimų turi būti daroma ne mažesnė kaip trijų mėnesių pertrauka. Įstatymo projektas dėl Konstitucijos keitimo laikoma Seimo priimtu, jeigu kiekvieno balsavimo metu už tai balsavo ne mažiau kaip du trečdaliai visų Seimo narių.

Socialdemokratai pasigedo uždegančios idėjos prezidento pranešime

Vilnius, vasario 23 d. (Elta) - Socialdemokratų frakcijos nuomone, prezidento metinis pranešimas, kurį jis antradienį padarė Seime, yra geresnis negu pernai, tačiau, kaip ir anas, gerokai kritikuotinas, sakė spaudos konferencijoje Seimo pirmininko pavaduotojas, Socialdemokratų partijos vadovas Aloyzas Sakalas.

Šalia politinio, ūkinio, socialinio gyvenimo analizės pranešime nėra šalies ateities vaizdo, kokį mato valstybės vadovas, nėra idėjos, kuri uždegtų visuomenę ir kurią būtų galima pavadinti „Brazausko projektu“, apgailestavo socialdemokratų vadovas.

Prezidentas konstatuoja, jog svarbiausi valstybės įstatymai jau priimti, bet neįveikiamas rūpestis, kad Konstitucijoje numatyti būtinieji įstatymai - Karinės ir Nepaprastosios padėčių, Valstybės turto valdymo, kiti konstituciniai įstatymai - nepriimami ir gali būti palikti kitai Seimo kadencijai, priekaištavo Aloyzas Sakalas. Jis sakė, kad pranešime nepadaryta politinė išvada, ar Lietuva jau vystosi kaip normali valstybė, ar visa

dar gyvena pereinamuoju laikotarpiu.

Aloyzo Sakalo nuomone, prezidentas nekritiškai vertina vyriausybės darbą. Pasikeitė daugiausia kaip pusė vyriausybės narių, o prezidentas vis tebekalba apie stabilią vyriausybę. Pranešimo skyryje, kuriame išdėstyta užsienio politika, Aloyzas Sakalas pasigedo išsamesnės analizės santykių su Baltarusija bei Kaliningrado sritimi. Jis taip pat priekaištavo, kad užsienio politika ir toliau tebeformuojama vienos partijos nuožiūra.

Keturios partijos sudarė „Sandoros“ koaliciją

Vilnius, vasario 23 d. (Elta) - Keturių politinės partijos sudarė „Sandoros“ koaliciją, kuriai priklausė Demokratų partija, Lietuvos Tautininkų Sąjunga, Politinių Kalinių ir Tremtinių Sąjunga bei Nepriklausomybės Partijos Vilniaus skyrius.

Pasak koalicijos rinkimų štabo nario Šarūno Valentinaičiaus, svarbiausi „Sandoros“ principai - demokratija, dora ir teisingumas. Pats koalicijos pavadinimas, kilęs iš žodžio „dora“ ipareigoja kovoti už teisingumą, gerovę ir realiai juos įgyvendinti. Idėja suburti „Sandora“ kilo prieš tris keturis mėnesius.

Koalicijos nariai savo veikloje pasiūlė dalyvauti ir Tėvynės Sąjungai (Lietuvos Konservatoriams), tačiau jiems, pasak Šarūno Valentinaičiaus, pradėjus diskutuoti sąlygas, koalicija su tuo nesutiko.

KALENDORIUS

Vasario 24 d.: Demetrija, Gedmantas, Mirgudas, Ziedūna, Motiejus. 1918 m. paskelbta Estijos Nepriklausomybė.

Vasario 25 d.: Viktoras, Terezijus, Margiris, Rasa, Regimantas.

SPORTO APŽVALGA



Redaktorė Irena Regienė

PADANGIŲ VIRTUOZAI

Aukštasis pilotazas, arba aukštoji skraidyba, yra sudėtingas manevravimas skrendant lėktuvu ar sklandytuvu. Jį sudaro įvairios gražiai sudėrintos figūros, kurias sukuria ir atlieka lakūnas lėktuvo ar sklandytuvo pagalba.

Pirmasis pilotazas figūras padarė ir išobulino karo lakūnai Pirmajame Pasauliniame kare. Jos buvo reguliariai praktikuojamos kariniais naikintuvais, nes turėjo didelę praktinę reikšmę oro kautynėse. Pirmųjų figūrų kompleksas buvo nedidelis: „mirties kilpa“, suktukas, statinė, pusė kilpos-imelmanas, persivertimas. Lėktuvai — kariniai, o vėliau ir sportiniai, dar nebuvo pritaikyti klasiškam pilotazui, negalėjo ilgai ant nugaros skristi, ar atlikti atvirkštines figūras, ir pan. Nors buvo vykdomi įvairūs aviacijos sporto figūriniai skraidymai, bet jie labiau priminė oro akrobatiką, drasių lakūnų pasirodymą, ir t.t. Prieš pat II Pasaulinį karą, Europoje ir Amerikoje buvo pagaminti pirmieji pilotaziniai lėktuvai. Jie igoalino lakūną pilotuoti lėktuvą prie kritinių atakos kampų ir didesniais perkrovimais (G). Aukštasis pilotazas tapo lakūnų populiariu sportu. Kas metai rungtynėse augo jo lygis. tapo vis sudėtingesni privalomi figūrų kompleksai, laisvo skraidymo artistikumas, nežinomų figūrų kombinacijos. Tarptautinė aeronautikos federacija (FAD) dabar kas dveji metai (lyginiais metais) rengia Pasaulio aukštojo pilotazo čempionatą. I čempionatą rungtyniauti savo lėktuvais kviečiami lakūnai sportininkai iš įvairių šalių. Kiekvienas čempionato dalyvis ar dalyvė, pagal varžybų programą, rungtynėse skraido tris kartus, atlikdami, teisejų komisijai pranešę pilotazą: privalomą, laisvų ir nežinomų figūrų. Pilotazas atliekamas išvaizduojamo kubinio kilometro ribose iš kur negali pakilti aukščiau, nei žemiau ar išlikti iš šono. Riboto erdvėje manevruojant, reikalingas greitas pilotavimo stilius ir figūrų atlikimo tempas, lėktuvams kubo teritoriją perskrenda per 12 sekundžių. Perkrovimai (G), nuo greičių kaitos ir perėjimų į atvirkštinį skridimą siekia nuo +11 iki -10, o kartais ir daugiau, reikalauja didelio lakūno fizinio pasiruošimo ir išvermės.

Pilotaziniai lėktuvai yra lengvos konstrukcijos su galingu varikliu, geromis aerodinaminėmis skridimo savybėmis, lengvai valdomi ir manevruojami. Nedaug šalių konstruoja ir stato tokio tipo lėktuvus. Prancūzija turi savo gamybos pilotazinių lėktuvų CAP-231, Vokietija — Extra-300, Čekoslovakija — Z-50 1S, JAV — Pitts SI, Rusija — Su-29 ir Su-31. Lėktuvai Su-31, Maskvos P. Suchojauš įmonė pagamintas, yra laikomas vienu geriausių pasaulyje pilotazinių lėktuvų.

Aukštasis pilotazas JAV pradėtas 1943 m., kai buvo pastatytas pilotazinis lėktuvas „Pitts“ ir įsteigta aukštojo pilotazo draugija, vienijusi 3,500 lakūnų. Pirmas JAV aukštojo pilotazo varžybos vyko 1962 m. Varžybos rengiamos reguliariai kas dveji metai —

nelyginiais metais. 1995 m. JAV pilotazo varžybos bus rugpjūčio mėn. Californijoje.

Lietuvoje aukštasis pilotazas buvo kultivuojamas karo aviacijos, o vėliau ir civilinės. Jau 1920 m. karo lakūnas Jurgis Dobkevičius, lėktuvu Fokker D VII, atliko pirmąją Lietuvos padangėje „mirties“ kilpą, o 1938 m. civilinis lakūnas Jonas Dženkaitis, lėktuvu Bucker Jungmeister, pirmąją atvirkštinę kilpą. 1922 m. vasarą karo lakūnai J. Dobkevičius, A. Gustaitis, A. Kraucevičius, L. Peseckas, A. Stašaitis ir V. Šenbergas pirmieji baigė specialius aukštojo pilotazo kursus. Vėliau, kiekvienas karo lakūnas-pilotazas turėjo išeiti aukštojo pilotazo kursą Mokomoje eskadrilėje, o nuo 1926 m. 1-je naikintuvų eskadrilėje. 1935 m. perorganizavus karo aviacijos rikiuotės dalinius į grupes, aukštojo pilotazo mokymą perėmė Mokomoji grupė. Kad arčiau supažindinus plačiąja visuomenę su karo aviacija, kas 3-4 metai buvo ruošiami „Karo aviacijos diena“. Jos metu aukštojo pilotazo „asai“ karo lakūnai J. Mikenas, C. Januškevičius, J. Draugelis, K. Rimas, P. Vintis ir kt., kariniai lėktuvais demonstravo aukštąjį pilotazą. 1938 m. Lietuvos tautinės olimpiados žaidynių programoje buvo ir pilotazinio skraidymo sporto varžybos. Iš 15 lakūnų sportininkų, dalyvavusių varžybose, aukso medalį iškovojo L. Kinaitis, sidabro — J. Dovydaitis, o bronzos — S. Mockūnas. 1939 m. Lietuvos Aero klubas suorganizavo ir pravedė Baltijos valstybių aviacijos sporto varžybas. Rungtynėse, visose šakose, laimėjo jų sumanytojas ir vykdytojas — Lietuva. Lietuvos ekipos lėktuvai — kpt. K. Rimas, L. Kinaitis, J. Jesinskis, J. Dovydaitis, ir kt. laimėjo I-ą, II-ą ir IV-tą vietą.

1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, jos aviacija — karinė, sportinė ir susisiekimo okupantas sunaikino. Ilgą laiką ir padanges nepakilo ne vienas lėktuvas. Ir pokario metais ir Lietuva aviacijos sportas grįžo vėlai. Pirmasis iš Lietuvos varžybose lakūnai Stepas Artiškėvičius, Rolandas Paksas, Vytautas Lapėnas nugalėjo „nenugalimus“ slavų lakūnus.

Italijos, Austrijos, Vokietijos, JAV, Kanados, Ispanijos, Filipinų, Kinijos aerodromai gerėjosi puikiausiu pilotazo meistro Jurgio Kairio skrydžiais.

1986 m. Pasaulio aukštojo pilotazo čempionatą varžybose Anglijoje, o 1988 m. — Kanadoje, lietuviai lakūnai komandėje įskaitoje iškovojo pasaulio čempionų vardą. Deja, jie tada dar skraide ir kovoję po raudona vėliava svetimųjų komandoje, tarptautiniuose renginiuose atstovauti Lietuvai negalėjo.

Pagaliau išsispildė seniai puoselėta svajonė. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, padangių virtuozas Jurgis Kairys atsiskak dalyvauti 1991 m. Europos aukštojo pilotazo



Juozas Kairys, padangių virtuozas, čempionas.

čempionate Rusijos komandoje. Kai 1992 m. liepos mėn. Le Havre, Prancūzijoje, vyko 16-tasis Pasaulio aukštojo pilotazo čempionatas, Octeville aerodrome susirinko 20 šalių 74 lakūnai-sportininkai. Čia pirmą kartą tarp įvairių šalių vėliavų plevėso Lietuvos trispalvė, kurią iškelė vienintelis Lietuvai atstovavęs lakūnas Jurgis Kairys. Tačiau prasidėjus varžyboms, po pirmo pratimo — privalomo figūrų komplekso, dėl atslinkusio nuo Lamanšo prikrantės blogo oro — rūko, žemų debesų, lietaus, dalyviai net penkias dienas negalėjo rungtyniauti, čempionatas buvo nutrauktas ir čempionai neišaiškinti. Tik paskutinę dieną — šeštadienį, kai dalis dalyvių išskrido namo, virš aerodromo

išsiskleidė debesys ir pasirodė saulė. Tada ten ir įvyko pirmos Breitling pasaulio taurės aukštojo pilotazo varžybos, globojamos šveicarų, garsaus Breitling laikrodžių įmonės savininko, aukštojo pilotazo entuziasto. Šios aukštojo pilotazo varžybos ypatingos tuo, kad jos rengiamos etapais įvairiose šalyse. Kiekvienas varžybų dalyvis, skambant muzikai, kurią girdi žiūrovai ir per ausines lakūnas, leidžiant iš lėktuvo spalvotus dūmus, privalo per keturias minutes atlikti savo parodomąją programą — pilotazą.

Breitling taurės varžybose buvo pė:vieta #2 geriausių pasaulio aukštojo pilotazo lakūnų. Virtuozų pilotuojami lėktuvai danguje paliko ypatingo grožio

BĖGIKAI RUOŠKITĖS!

1995 m. liepos mėn. bus vykdomas III bėgimas „Aplink Lietuvą“, skirtas V Pasaulio Lietuvos Žaidynėms. Bėgimo rengimo iniciatoriai — Alytaus bėgimo klubas „Dzūkija“, kartu su Lietuvos bėgimo mėgėjų asociacija. Bėgikai, ižiebę žaidynių deglę Gedimino kalne, savo rankomis apneš jį aplink Lietuvą, ir toji kibirkštis turi ižiebti ugnį visoje Lietuvoje. Antrojo bėgimo iniciatoriai ir organizatoriai, irgi bėgimo mėgėjai iš Alytaus.

Bėgimą pradėjo 27 dalyviai, iš jų 11 buvo planavę ižeikti visą 1,254 km trasą; tai: Petras Šimonėlis, Raimundas Soroka, Antanas Grigaitis, Gintautas Godliauskas, Kęstutis Kvietinskas (visi Alytaus), Povilas Kibildis ir Valdas Dabravolskas (abu Druskininkų), Rimvydas Prokopimas (Kaunas), Piotras Silkinas (Kretinga), Vidmantas Giedraitis (Jurbarkas) ir Antanas Baroncovas (Lekėčiai). Nemažą dalį trasos buvo pasižyge ižeikti ir bėgimo veteranai, 79 metų Jonas Penkauskas ir Ričardas Drabavičius (Kaunas), Albertas Matulevičius (Lazdijai) ir Romas Ambraska (Tytuvėnai). Bėgimo trasoje, bėgant per gyvenvietes, bėgikus sveikino žmonės, daugelyje miestelių bėgikus laimino vietos klebonas, jie buvo vaišinami pienu, kaimiška duona, sumuštiniais. Tokie šilti sutikimai, įkvėpdavo jėgų tolesniam žygiui, kuri ne visi pradėję sugebėjo ižeikti. Visą trasą ižeikė 5 patys ištvėrmingiausi: P. Šimonėlis, V. Giedraitis, P. Silkinas, R. Prokopimas ir A. Grigaitis. Bėgime dalyvavo ir lietuviai iš Australijos Andrius Kaspariūnas.

Ir štai, horizonte II bėgimas: tai pirmas bėgimas laisvoje Lietuvoje, be svetimos šalies kariuomenės, nebijan per arti priartėti prie sienos, nederinant bė-

gimo trasos nei su tarybiniais pasieniečiais, nei su kažkokia ideologine instancija. Bėgimas, kuriame gali laisvai dalyvauti tautiečiai, užsienio valstybių piliečiai iš bet kurio pasaulio krašto. Rytis bėgti aplink Lietuvą, gali tik gerai fiziškai pasiruošę žmonės.

Bėgikai numato ižeikti 1,098 km per 17 dienų. Tai pareikalau didžiulius išvermės, nes trasa prilygsta kai kurių dviračių daugiadienių varžybų trasa. Startas Vilniuje, Katedros aikštėje liepos 12 d. Bėgikai ižeiks trasą, kuri eis 21 rajono teritorija, kirs 50 Lietuvos miestų ir miestelių, 150 smulkesnių gyvenviečių. Kadangi Pasaulio Lietuvos Žaidynėms miestuose ir rajonuose vyks įvairūs sportiniai-kultūriniai renginiai ar šventės, o su mumis keliaus žaidynių fakelas, gera proga ižeikti savo miesto ar rajono šventės aukurą ugnimi, kuri atkeliaus nuo Gedimino kalno. Organizatoriai tikisi, kad kiekviename mieste ar rajone ištvėrmingųjų bėgikų kolona nebus nepastebėta, tegu su Pasaulio Lietuvos Žaidynių dvasia, ateina šventė ir į Jūsų miestą, gyvenvietę, kaimą. Tai mūsų vienas iš pagrindinių uždavinių, šiais labai sunkiais laikais, pakelti žmonių dvasią, ižeikti viltį, tikėjimą ateitimi.

Mūsų idėja ir ryžtai pritaria Lietuvos Olimpinių komitetas, Kūno kultūros ir sporto departamentas, pasiruošimą ir bėgimą plačiai nušviesti pasižadėjo visi stambiausi šalies dienraščiai, televizija. Sėkmingam šios idėjos įgyvendinimui reikalingos lėšos. Todėl organizatoriai tikisi šalies įmonių, organizacijų, firmų, pavienių asmenų paramos. Visi, norintys padėti šiame renginyje, savo pasiūlymus siųskite adresu: II „Autoro vis“, Dariaus-Girėno 2a, 4580 Alytus, R. Ambrozevičiui arba bėgimo klubas „Dzūkija“, Žiburio 20-2L, 4580 Alytus, 25536 K. Kvietinskiui.

Mes tikimės, kad į šį bėgimą aktyviai įsijungs ir lietuviai sporto mėgėjai, gyvenantys užsienyje. Nebūtina ižeikti visą trasą, pakaktų po keliolika ar keliasdešimt kilometrų kiekvienam etape. Tačiau išmatuoti Tėvynę savo kojomis, susitikti su daugybe paprastų Lietuvos kaimo, miestelio ar miesto žmonių, tai neįkainojama vertybė ir dvasinė palaima.

Taigi, bėgikai ruoškitės! Kęstutis Kvietinskas Bėgimo klubo „Dzūkija“ prezidentas

piešinius, žavėjo ir stebino žiūrovus. Tarp pirmaujančių varžovų buvo ir Jurgis Kairys. Pirmoji vieta teko dvidešimt dvejų metų prancūzui Xavier Delapparent, antroji, grojant F. Mendelsono muzikai — Jurgiu Kairiu, trečioji — rusui Nikolaj Timofejev.

1993 m. Breitling pasaulio taurės aukštojo pilotazo varžybos vyko Prancūzijoje, Italijoje, JAV-se, Šveicarijoje. Jurgis Kairys buvo antras. 1994 m. Breitling taurės varžybos buvo vykdomos penkiais etapais: Vokietijoje, Vengrijoje, Šveicarijoje, Anglijoje ir JAV-se. Pirmą vietą laimėjo Xavier Delapparent, antra — Jurgis Kairys, trečia — Nikolaj Nikitiuk.

1995 m. Breitling taurės varžybų etapų kalendorius: kovo mėnesį vyks Australijoje, birželio — Prancūzijoje, liepos — Čekijoje, rugpjūčio — Kanadoje ir JAV-se, spalio mėnesį — baigiamasis etapas Japonijoje. Tikimės, kad varžybose dalyvaus ir padangių virtuozas Jurgis Kairys. Nuširdžiai linkime jam sėkmės — iškovoti pirmą vietą!

V. Peseckas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mašinant, pakavimavimui už gautas prenumeratas nesuñiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesči, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	¼ metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pjūs Stončius
Moderatorius kun, Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadienis nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

TIK VIENAS BOKSO PROFESIONALAS LIETUVOJE

29 metų Rimvydas Bijus yra vienintelis lietuvis bokso profesionalas. Nuo 1990 metų jis atstovauja Rygos „Gulfstream Gloves“ profesionalų klubui. Prieš metus Rimvydas Bilius dėl Europos profesionalų bokso čempiono titulo (59 kg) Gajanos rungėsi su prancūzu Jacobin Yoma, kilusiu iš Gajanos. Tada

apylėgė kova buvo nutraukta po aštuntojo raundo, pradėjus kraujuoti Rimvydo Biliaus antakiui. Šiuo metu Rygos klubui trūksta rėmėjų. Boksinkai atlyginimų negauna, gyvena tik iš honorarų už kovas, kurių taip pat trūksta. Pasak Bilio, jei būtų Baltijos valstybių bokso profesionalų lyga, būtų geriau. (LR 01.30)

LIETUVOS FUTBOLININKAI 26 VIETOJE

Lietuvos futbolo rinktinė, pagal „France Football“ klasifikaciją, Europoje užima 26 vietą. Latvijos rinktinė yra 38 vietoje, Estija — 42 vietoje. (LA 01.27)

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unio diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai pirmiama absoliučiai punktualiai. Sušaltarimul (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0087; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd 3 v. p. p. 7-12 v. p. p. 12-30-3 v. p. p.
Išrėd. uždaryta. ketv. 1-3 v. p. p.
penkt. ir šešt. 9 v. r. -12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-8969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos prižiūrimas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurģija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd 2 v. p. p. 7-11 v. p. p. antr 9 v. r. - 12, ketv. 12 - 4 v. p. p. penkt. 12 - 6 v. v.

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare Kabineto tel. (312) 778-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIوبا, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

IR MAŽAS KELMAS GALI NUVERSTI DIDELĮ VEŽIMĄ

IGNAS MEDZIUKAS

Sadistiški rusų veiksmai Čečėnijoje

Rusijos prezidentas Boris Jelcin, jo armijai užėmus sugriautus Čečėnijos prezidentūros rūmus, įsakė ant griuvėsių iškelti Rusijos vėliavą ir paskelbė laimėjęs karą prieš Čečėniją. Jelcin dabar susirūpinęs dėl karo pasekmių Čečėnijoje atstatyti pašlijusį savo autoritetą. Visoje Rusijoje ir užsienyje kilo didelė reakcija dėl žiaurios elgesio su civiliais gyventojais. Rusijos saugumiečiai daugelį jų sušaudė, mušdami bei kankindami padarė invalidais, veddami užduosino ar kitaip sadistiškai sužalojo ar nukankino.

„Rusijos saugumiečiai, užsimašė, be jokio ženklo, kad nebūtų atpažinti, mušdavo žmones, vartodami gumines lazdas. Aukoms buvo sulaužyti šonkauliai, sužalojami plaučiai, tai yra sadizmas“, papasakojo užsienio žurnalistas Oleg Orlov, vienas iš Rusijos žmogaus teisių gynimo organizacijos „Memorial“ narys. „Suimtuosius verčia prisipažinti, kad jie yra kovotojai, turi ginklus ar priklauso ginkluotoms banditų grupėms. Yra tik dvi galimybės, prisipažinti ir būti pasmerktam 12-15 metų kalėjimo ar būti nužudytam“, sakė Orlov.

bet nė vienas iš jų savo akimis nebuvo matęs. Kovaliov dar pasakojo, kad, nežiūrint jo oficialių pareigų, kaip prezidento Jelcino patarėjo, jam nebuvo leista aplankyti suimtųjų čečėnų stovyklą.

Vienas čečėnų sunkvežimio vairuotojas paliudijo, kad jis pats savo akimis matė, kai buvo nužudyti gal 8 Grozno miesto civiliai gyventojai. Rusams sulaukus, jiems buvo surištos už nugaros rankos, vienas ant kito sunkvežimyje suguldyti kaip pagaliai ir nuvežti į Mozdok stovyklą. Iš nuvežtųjų keletas buvo negyvų, užtroškusių ar nušautų.

Kitas Grozno gyventojas, ingušų tautybės, pasakojo, kad jis buvo klaidingai suimtas, itariant jį žiauriai elgiantis su paimtais belaisvėn sužeistais rusų kareiviais. Tardant jam buvo sulaužyti šonkauliai, sužaloti plaučiai ir inkstai. Jis buvo rusų specialiųjų dalinių sausio 9 d. suimtas, tardant mušamas ir kankinamas. Taip jis liudijo žmogaus teisių komisijai tyrinėtoji.

Rusų aviacija, bombarduodama Čečėnijoje, visiškai neatšizvelgė į civilius gyventojus, kurių daugybė bereikalingai žuvo ar buvo sunkiai sužaloti. Atrodo, kad čečėnų tautą iš viso norėta sunaikinti, remiantis Suslov posakiu, „Čečėnija be Čečėnų“. Atrodo, lyg grįžta Stalino laikai, kai šimtai tūkstančių čečėnų buvo išvežti pradžiai iš savo tėvynės.

Smūgis demokratijai Rusijoje

Šiuo metu prezidentas Jelcin turi išspręsti labai sunkų uždavinį. Kai Kremliuje kalbama apie karo veiksmams padarytų nuostolių atstatymą ir pereinamąją Čečėnijos vyriausybę, karo veiksmai tebesitęsia ne ką mažesniu įmiršiu. Prezidentas Jelcin stengiasi nukreipti dėmesį nuo karo žiaurumų ir atgauti savo prarastą autoritetą. Liberalai nuo jo nusigrėžė, o viltis patraukti į savo pusę nacionalistus taip pat sudužo.

Apskritai karo veiksmai padarė daug žalos pereinant į demokratine sistemą, taip pat pakenkė Rusijos ir taip silpnai ekonomikai. Viešosios nuomonės apklausa parodė, kad Jelcino autoritetas labai smuko ir iš

viso abejojama, ar jį bus galima atstatyti, nežiūrint į tai, kad Jelcin padarė kai kurių pakeitimų.

Andrej Kartunov, politinis kritikas sako, kad Jelcin dėl padarytų nedovanotinų klaidų negali tikėtis visuomenės palankumo, todėl artimoje ateityje demokratijai perspektyvos yra silpnos.

Kiti yra įsitikinę, jei čečėnai pralaimės Grozno gatvės kovas, jie tęs toliau Rusijai brangiai kainuojantį partizaninį karą ar vartodami terorą. Beveik 300 metų jie aršiausiu savo priešu laikė rusus, kuriuos paniekiančiu vardu vadino „Ivan“. Musulmonų lyderis sako, jei prieš šį karą čečėnai buvo susikalde, tai šis karas juos suvienijo prieš bendrą priešą. Rusijos armija nėra pasiruošusi ir netekusi kovos dvasios įveikti tokį priešą, todėl Rusijos demokratija tokiomis aplinkybėmis yra per silpna išsilaikyti. Kol Čečėnijos vadas Džochar Dudajev tebėra laisvas, tai karo veiksmai bus tęsiami toliau.

Jelcin prižadėjo išvesti armiją iš Čečėnijos ir pavesti karą užbaigti vidaus kariuomenės daliniams. Karą užbaigti yra labai svarbu, kad jie galėtų susikoncentruoti spresti kitas svarbias problemas, kilusias dėl karo.

B. Jelcin bando apsisaugoti nuo perversmų

Rusijos armija jaučiasi pažeminta ir pikta, kad Jelcin ją pasiuntė į frontą nepasiruošusia. Armija nepatenkinta ir visuomenės nepalankumui. Dagebis nustebo, kad žinomi ir gausūs armijos generolai buvo atleisti iš kariuomenės ir atsargą. Be to, kariniam biudžetui skiriamą per mažai pinigų, todėl karščių ekonominės gyvenimo sąlygos blogos. Tai žinodamas, Boris Jelcin, norėdamas apsisaugoti nuo perversmų, kelia atlyginimus ir teikia privilegijas Kremliaus sargybai ir rinkiniams Maskvos vidaus kariuomenės daliniams. Armija, turinti savo eilės pusantro milijono karių ir dar turėdama atominius ginklus, būdama nepatenkinta, gali daryti priespaudą politinio nepastovumo.

Čečėnijos karas dar labiau pablogino Rusijos ekonominę padėtį, infliacija pakilo 16 proc. per mėnesį, sumažėjo užsienio investicijos.

Popierinis tigras

Spaudoje skelbiama, kad straigtasparniais jau išgabenta į laidojimo vietas 1,160 Rusijos



Denver, Colorado, lietuviškos mokyklės vaikų darželio mokinukė Lina Jaraškaitė, Aista Kazlauskaitė, Urte Zableckaitė ir jų mokytoja dr. Roma Milušauskienė.

kareivių lavonų. Pradėta rinkti ir Grozno gatvėse žuvusių karių lavonus, kurių nuo karo pradžios gali būti apie 4.000. Afganistane beveik per dešimtį metų žuvo apie 13.000. Dagebyje Rusijos vietų kareivių motinos ir tėvai reikalauja nutraukti šį beprasmišką karą ir patraukti jo organizatorius atsakomybėn. Kai kurie iš jų atvyksta net į Čečėniją, kad jų vaikus paleistų iš kariuomenės. Taigi ir čia didelis pasipriešinimas prieš Jelciną ir jo karinę vadovybę.

Tolimesnieji Rusijos regionai taip pat kyla ir spūris prieš Maskvą, norėdami gauti daugiau savarankiškumo. Tadžikistane Rusijos pasienio sargybiniai nuolat žūsta susirėmimuose. Jei tolimi Rusijos regionai galvojo, kad centras Maskvoje yra „negaluojančios tigras“, tai dabar įsitikino, kad tas tigras yra tik popierinis. Ivykiai rodo, kad mažas Čečėnijos kelmas gali nuversti didelį Jelcino politinį vežimą.

PIRMASIS LIETUVIŠKAS LAIVAS

„Baltijos“ laivų statykloje pastatytas ir iškilmingai nuleistas į vandenį pirmasis lietuviškas laivas „Vytautas“. Tai universalus sausųjų krovininių laivas, kuris galės gabenti tiek generalinius, tiek biriuosius krovinius – grūdus, angli, medieną, metalą. Laivo deniuose tilps apie 170 konteinerių. „Vytautas“ vežs krovinius tarp Europos uostų Šiaurės

Afrikos ir Artimųjų Rytų jūrose, plaukiodamas tarp Suez ir Kiel kanalų.

„Vytautas“ galėtų plaukioti ir šalia Rusijos šiaurės ledynų. Laivo įrangą pagaminta Danijoje, Vokietijos, Šveicarijos, Suomijos firmose. Laive įrengtos ryšio ir navigacijos priemonės atitinka visus naujausius reikalavimus, numatyta sumontuoti šiuolaikinę gamtos apsaugos ir valymo įrangos sistemą. „Vytautas“ pastatytas Lietuvos jūrų laivinininkystės užsakymu. („Respublika“). 01.23

ISLEISTAS ŽODYNAS JŪRININKAMS

Klaipėdos universiteto dėstytojas Jurgis Banaitis po aštuonerių metų trūkusio leidimo paties sudarytą Jūrų technikos, laivybos, žvejybos lietuvių, anglų, rusų kalbomis žodyną, kokio dar iki šiol Lietuvoje nebuvo išleista.

Uostamiesčio jūrininkams šis leidinys bus ypač naudingas: jame – 20,000 žodžių ir terminų lietuvių kalba; 30,000 – anglų ir 22,000 – rusų kalba. Jame galima bus rasti įvairių pasaulio paplitusių navigacijos, žvejybos, žūklės, priemonių, laivų technikos terminų pavadinimų; jame taip pat apžvelgiamos tarptautinės konvencijos ir sutartys, jūrų teisė.

Leidiniu jau susidomėjo Estijos jūrininkai. Jurgis Banaitis gavo pasiūlymą bendradarbiauti rengiant lietuvių, latvių, estų, anglų ir rusų jūrininkų terminų žodyną, kuris pagelbėtų

sudrebėdavo. „Kaip pačios storosios bažnyčios vargonų dūdos“, aną dieną pasakė Lipičukė. O ji galėtų žinoti, nuo pusmėgės metų bėgioja ir bažnyčios chora giedoti. Tempia ir Juozuką, bet tas ligi šiol vis dar neišdrįsta. Ir jėga ne bet kas gal begalėtų lygintis. Per bulviakasi, nors motina ir barė, kad nepatruktų, jis dvipirius maišus net nepasiūbuodamas į ratus metė. „Imkite abu su tėvu!“ tarė, bet vaikas tik nusišypsojo ir pasakė: „Tėvas ir taip pavargęs“. Nors tėvas irgi buvo ne ką menkesnis už sūnų, gal net ir ne silpnesnis, tik be reikalo jėga niekur nesišvaistė.

Dabar vaikas jėga, prie stalo pasilenkęs pasiklausė tėvų šnekos, ir kai atrodė, kad tie pabaigė, įterpė savo: – Žiūrėjau, žiūrėjau, ir man atrodo, kad tai arpai trūksta dar vieno daktis.

– Abu tėvai pakėlė akis į vaiką.

– Matei, kaip kuliamosios spragilus galima suleisti ir vėl pakelti. Ar negalima būtų padaryti taip ir čia. Jeigu diržas pasidaro per daug laisvas, pasukai, ir vėl trauks.

Tėvas net nemirktelėjo. Suplojo delnu per stalėlį.

– Einam! – pasakė ir abu su vaiku išlėkė.

Motina, viena palikusi, dar pavartė diržą, nuėjo į kamara, atsiskyrė sauja kur smulkausių kanapių, paliktų viržiams vyti, ją dar sykį per tankųj šepetį gerai peršukavo ir atsinešė į vidų. Virvutes vyti mokėjo ir ji. Piemenaudama pati botagus nusivydavo, tai dabar atskyrusi pluoštelį kanapių nuėjo vieną virvutę, paskum kita, mėgindama atspėti, kokio storumo virvutes vyti, kad diržas išeitų tokio pat platumo kaip tas odinis. Tuo tarpu grįžo ir vyras, abū smagūs, kad arpa jau kaip ir gatava. Deveikis net nebenerėjo kanapinio diržo, bet žmona patarė verčiau turėti vieną nereikalingą viršaus negu sustoti vidury darbo, ir Juozukas tuoj ėmė vyti virvutę.

Danutė Bindokienė

Linkime sėkmės!

Jau kuris laikas mūsų spaudoje pastebimos žinutės, kad JAV LB Švietimo taryba vasario 26 d. Čikagos priemiestyje Lemonte, kur įsikūręs veiklus lietuvių centras, ruošia lietuviškos mokyklų mokytojų darbo konferenciją. Darbo? Argi šeštadienių mokyklų mokytojų darbo per mažai, kad ir sekmadienį reikia paaukoti? O vis dėlto jie atranda laiko ir konferencijoms.

Nenuoramos tie mūsų mokytojai, kasmet net ir vasara renkasi į Dainavos stovyklavietę, ten praleisdami savo asmenišku atostogų savaitę, besiklausydami paskaitų, besikalbėdami, kaip atrasti tiesiausia kelią į lietuviško širdį bei smegenis ir ten įdiegti būtiniausias žinias, be kurių nei vienas lietuvis to vardo nevertas. O gal ne nenuoramos, tik idealistai?

Ir tokių pasišventėlių deka lietuviška mokykla svetimuose kraštuose jau gyvuoja kone penkis dešimtmečius. Gal reikia sakyti – šeštadieninė lietuviška mokykla, nes lietuvių kalbos pamokos Amerikoje kur kas anksčiau gavo pradžią, kai lietuviškose parapijose klestėjo pradžios mokyklų tinklas, jose uoliai besidarbuojant sėkmingai kazimierietims. Jų įnašas lietuvių kalbos išlikimą šiame krašte yra milžiniškas. Tačiau, kai po Antrojo pasaulinio karo ir JAV per vandenyną užtelėjo antroji lietuvių banga, lietuviškumas parapijinėse pradžios mokyklose jau buvo gan ribotas, be to, juk reikėjo pasirūpinti vyresniaisiais moksleiviais-gimnazistais, kurių liuanistiniai švietimui ir buvo sukurtos šeštadieninės mokyklos. Pradžiamoksliai prisidėjo vėliau.

Keitėsi mokiniai, mokytojai ir mokymo metodai, bet niekad nepakito šeštadienių mokyklų paskirtis. Kažin ar yra tiksliai apskaičiuota, kiek iš viso lietuvių kilmės vaikų ir jaunuolių per jas perėjo, kiek mokytojų jose dirbo, kiek pasiaukojančių tėvų komitetuose darbuosius, kad tos mokyklos galėtų išsilaikyti. Tai buvo – ir yra – akivaizdžiausias idealizmo, tėvynės

užsieniečiams, prekiaujančioms su Baltijos valstybėmis.

Viena pirmųjų išleista žodėnų egzempliorus patalpinę padėdavo Lietuvos saugumiečių mo-

meilės ir lietuviško užsispyrimo įrodymas.

Šiandien jau visi esame įsitikinę liuanistinių mokyklų nauda bei reikalingumu, nors metų metais jos nemažai kritikai ir priekaištų susilaukdavo (dažniausiai iš tų, kurie nieko bendra su lietuvišku švietimu neturėjo). Dabar ir kritikai turėtų pripažinti, kad tik buvę lietuvių auklėtiniai teberodo lietuviškosios gyvybės ženklus. Jeigu ne lietuvių mokyklų, vargiai jaunesnioji karta, dar prisilaukanti po lietuviškoms visuomenės sparnu, ten glaudusiu.

Kartais pasigirsta siūlymų pastatyti visoms lietuviškoms mokykloms paminklą ir užvesti paskutinį jų istorijos puslapį. Lietuva laisva, tai galima tiesiai iš gyvojo šaltinio lietuviškos vandens semtis, neiekvo lietuvis to vardo nevertas. O gal ne nenuoramos, tik idealistai?

Ir tokių pasišventėlių deka lietuviška mokykla svetimuose kraštuose jau gyvuoja kone penkis dešimtmečius. Gal reikia sakyti – šeštadieninė lietuviška mokykla, nes lietuvių kalbos pamokos Amerikoje kur kas anksčiau gavo pradžią, kai lietuviškose parapijose klestėjo pradžios mokyklų tinklas, jose uoliai besidarbuojant sėkmingai kazimierietims. Jų įnašas lietuvių kalbos išlikimą šiame krašte yra milžiniškas. Tačiau, kai po Antrojo pasaulinio karo ir JAV per vandenyną užtelėjo antroji lietuvių banga, lietuviškumas parapijinėse pradžios mokyklose jau buvo gan ribotas, be to, juk reikėjo pasirūpinti vyresniaisiais moksleiviais-gimnazistais, kurių liuanistiniai švietimui ir buvo sukurtos šeštadieninės mokyklos. Pradžiamoksliai prisidėjo vėliau.

Lietuviškos mokyklos mums užsienyje bus reikalingos, kol turėsime joms mokinių ir mokytojų. Jeigu pritrūktų vienu ir kitu, tuomet lietuvių jau bus mirusių. Sveikiname LB Švietimo tarybą, ruošiančią mokytojų darbo konferenciją. Linkime jai sėkmės ir gausaus dalyvių skaičiaus. Linkime taip pat, kad mūsų šeštadienių mokyklų mokytojai visuomet būtų lietuviškos visuomenės pritarimą ir padėką už tą svarbų darbą, kurį atlieka kiekvieną šeštadienį per visus mokslo metus.

nistrui Jonui Biržiškiui, kad jo pavaldiniai pradėtų vartoti taisyklingą lietuvišką jūrinę terminologiją.

(„Diena“). 01.06

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTŲ

JURGIS JANKUS

24

– Pildama kiaušėms galvojau, kas ten jų per muziką, kad net tvarto sienos virpa, bet kai išėjusi apsidariau, savo akim pamaciau: ogi į kiemą išėjo taip duoda, kad net visi laukai tūčioja. Nė šalčio nebijo. Matyti, nori, kad visi anksčiau subęgtų, kad būtų kam jaunąją pasitikti. Morčiukė seniai visiems sako, kad labai graži, – šnekėjo iš tvartų į trobą sugrįžusi Deveikienė.

Deveikis pakėlė galvą nuo savo staliuko. Jis buvo vienas iš nedaugelio ano amžiaus žmonių, kurie ne tik stengdavosi viską savo pasidaryti, bet labai domėdavosi ir kaip kitų, gudresnių imantrensi daiktai padaryti. Už sodo kluono pakraščiu buvo net pasistatęs namelį, kurio vienam gale buvo karvė, kitame staliaus dirbtuvėlė, bet trobos kampe irgi turėjo savo staliuką, prie kurio dažniausiai krapštydavosi, kai reikėdavo ką smulkiai dirbinėti. Ir tą rytą buvo nuėjęs pažūrėti arpos. Kai praėjusiais metais klebonas nusipirko arklinę kuliamąją ir arpa, Deveikis tuoj nuėjo jos apžiūrėti. Kuliamoji kaip kuliamoji, ją savo rankomis pasidaryti būtų labai daug darbo, kai ko net pats pasidaryti negalėtų, bet arpa atrodė visiškai imanoma, nes dantračį galima būtų pakeisti diržu. Tik bijojo ar klebonas, tiek pinigų paklojęs, nesišiauštų. Vis tiek, kai pasidrasinę pasnėkino, tas tik ranka numojo. Tik dirbkis. Tada Deveikis viską smulkiai išsimatavo ir ėmėsi darbo. Kur kluvo, vėl ėjo į kleboniją, vėl matavo, vėl taisė, ir šį rytą abu su vaiku nuėjo išmėginti. Iš pradžių viskas ėjo gerai,

bet po kokio pusvalandžio diržas pradėjo slysti. Tėvas nuėmė diržą atsinešė trumpinti, o vaikas pasiliko su tvarkyti išarpuotus grūdus.

Diržas buvo iš geros sukotos odos, ir Deveikis galvojo, ką reikėtų padaryti, kad nesitemptų, kai iš tvartų grįžusi žmona prašėkino apie vestuves. Deveikis pakėlė galvą ir pasakė:

– Galėsit nueiti. Abu su vaiku.

– Kad nežinau. Širdis netraukia.

– Su artimiausiu kaimyne juok reikia susipažinti.

– Susipažinsim per ežią. Žinoma, jeigu ji pati į laukus eis. O jeigu neis, tegu bus tiek ir to. Mudu su vaiku? O kaip tu? Juk žadėjai.

– Kad ta mano arpa. Viskas gerai, bet va tas diržas. Persiuvu, rodos, gerai įtempiu, o vėl ima ir atsileidžia. Nors, sako, kad sukta odo nebesitempia, bet tempiasi. Reikės nuvažiuoti pas Leizerį, gal geresnės turės.

Deveikienė nusišluostė į priekį rankas, priėjo prie staliuko, paėmė diržą ir valandėlė suko tarp pirštų.

– Čia neilgas, nedaug ir reikėtų. O ką pasakytum, jeigu tokį kanapinį išausčiau. Nuvykite man plonutę virvėlę, apsimiesiu ir kaip mat išsausiu. Čia susiuvai, o aš galiu išausti išsisinį. Tokio pat didumo kaip tas.

Deveikis kiek suabejojo, bet tik pasakė:

– O kas tau tiek virvelių privis?

– Kad ir Juozukas. Kas kitas mokėjo botagus taip gražiai vyti? Tokiam galiukui, nedaug jų ir tereikės.

Jiems besvarstant, į trobą atėjo ir Juozukas. Iš pažūros anaipol nebe Juozukas. Juozukas tik todėl, kad ir tėvas buvo Juozas. Tai kaip kitaip: Juozo vaikas tai ir Juozukas. Pagal amžių gal dar ir galima būtų vadinti Juozuku, per praeitais Žolines jam tesuėjo aštuoniolika, bet pagal stotą, kur kas visus kaimo vyrus pranešė. Ir ūgiu ir pečių platumu ir jėga, net ir balsu. Kai pritarėdamas kitiems įsismaginęs paleisdavo, trobos sienos

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

OMAHA, NE

NETEKOME KLEBONO KUN. P. ŽARKAUSKO

Naujų metų išvakarėse (1994.12.31) širdies smūgio ištiktas, mirė Omahos lietuvių parapijos klebonas, kun. Petras Žarkauskas, prieš mėnesį atšventęs 70-tą savo gimtadienį. Velionis Šv. Antano lietuvių parapiją administravo nuo 1959 m. kovo mėn. Staigi jo mirtis sukrėtė lietuvių ir kitataučius, kurie jį gerai pažino ir lankė Šv. Antano bažnyčia.

Sausio 4 d. vakarą lietuvių bažnyčioje vyko atsisveikinimas su velioniu. Buvo sukalbėtas rožinis ir kitos maldos. Kunigo atdarą karštą puosė didelės gyvūlių puokštės ir degančių žvakės. Pilna bažnyčia susimūšusių žmonių nuoširdžiai kartojė maldos žodžius. Pasiūlymą visi šio gedulingo vakaro dalyviai susikaupe praėjo pro karštą, amžinai atsisveikinami su savo mylimu klebonu.

Sausio 5 d. iškilmingas gedulines šv. Mišias Šv. Antano bažnyčioje aukojo Omahos diecezijos vyskupas Elden F. Curtiss, asistuojant gausiam būriui kunigų.

„Rambyn“ choras, vadovaujamas Alg. Tot' gražiai giedodamas pagerbė vo miela kuniga, kuris labai vertino, didžiavosi ir džiaugėsi, kad jo parapija turi tokį gerą chorą.

Mišiose dalyvavo 40 kunigų, o bažnyčia buvo pilnutėlė tikinčiųjų. Po apeigų bažnyčioje ilgoje automobilių vilkstiniėje lydejome a. a. kleboną amžinam poilsiui į Kalvarijos kapines.

Kapinių kopyčioje pabaigus apeigas, visi dalyviai buvo pakviesti į lietuvių parapijos salę pusryčiams. Pusryčiai gražiai ir kruopščiai suorganizavo choro valdybos narė Irena Matz ir nuoširdžios tartininkės. Chorisės ir kitos parapijietės prisidėjo darbu, paruoštu maistu ir pyragais.

Kun. P. Žarkausko mirtį (ir trumpai jo biografiją) savo puslapiuose paminėjo Omahos „World Herald“ dienraštis ir „Catholic Voice“ savaitraštis.

Velionis buvo ankstyvesnės ateivių kartos sūnus. Omahoje gyveno jo tėvai, čia jis buvo gimęs, čia ir tuometinė parapijos mokyklą lankė. Omahos lietuvių jau 1907 m. čia buvo pasistatę bažnyčią, vėliau kleboniją ir mokyklą. Čia jų vaikai ir vaikaitai mokėsi, čia vyko lietuvių kultūrinė ir religinė veikla. Nuo 1949 m. parapijoje dominavo karo iš Tėvynės išbėgę lietuviai. Lietuviškos parapijos pradininkai jau išmirę. Su liūdesiu turime pripažinti, kad ir vėlesniųjų ateivių mirusių jau

dešimtimis skaičiuojame. Perspektyvos nedžiuginančios. Nedaug lietuvių Omahoje, o ir tu pačių ne visi dalyvauja lietuvių bažnyčioje ir renginiuose. Veikliesiems lietuviams tai kelia didelį rūpestį.

Dabar sekmadieniais šv. Mišias aukoja vyskupijos atsiųstas amerikietis kunigas. Mūsų choras gražiai lietuviškai gieda, o senose mokyklos patalpose vis dar repetuojama ir dainuojama.

Parapijos salėje „Aušros“ tautinių šokių grupės vadovė vis dar lavina mūsų mažuosius. Mokyklos patalpose šeštadieniais tebeveikia lietuviška mokyklėlė. Taigi, kol kas Omahos lietuvių tebeturi savo užuovėją, kurioje gali laisvai jaustis. Tačiau rūpestis ima dėl ateities. Sunku spėti, ką vyskupija darys su negausia tautine parapija, neturinčia savo kunigo.

A. a. kun. klebono Petro Žarkausko mirtis skaudžiai palietė parapijos lietuvišką veiklą ir sukėlė rūpestį dėl ateities.

Jadvyga Povilaitienė

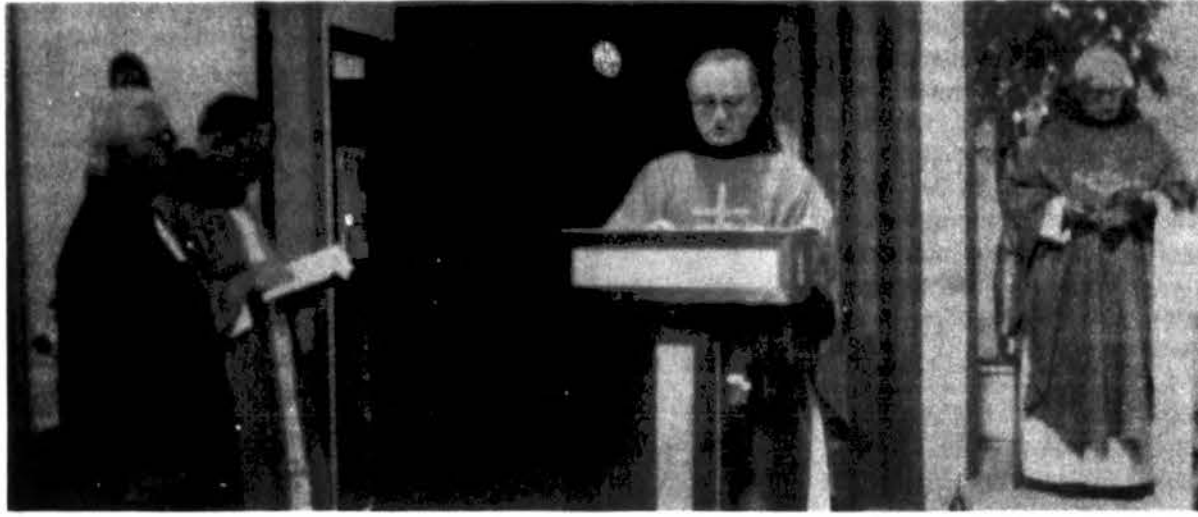
CLEVELAND, OH

VASARIO 16-TOS MINĖJIMAS

Vasario 16-tą Lietuvos trispalvė plėvėvas Ohio sostinės Columbus, Ohio, rūmuose ir Clevelando miesto rotušėje.

„Tėvynės garsų“ rytinėje programoje buvo pirmas minėjimas. Kalbėjo (iš archyvo įrašų) savanoriai kūrėjai Eidukaitis ir žurnalistas Vytautas Braziulis, seniai atsiskyrę su šiuo pasauliu, pasakojo įspūdžius kaip paliko namus, ūkius iš išėjo ginti tėvynę. Buvo skaitytas Antano Dundzilos paruoštas JAV kario-leitenanto Samuel J. Harris, žuvusio prieš 75 metus vaduojant Aleksoto aerodromą, prisiminimas. Po to buvo vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo, pamaldos, o 4 v. p. p. iškilmingas minėjimas. Pagrindinis kalbėtojas Mykolas Abarius, Lietuvos Šaulių sąjungos iš-eivijoje pirmininkas.

Gražinos Kudukienės pastangomis ir minėjimą atvyko Kongresmanas Martin Hoke, (respublikonas), kuris yra vienas iš kosponorių Durbin-Knollenberg amendmento. Jis buvo labai šiltai sutiktas ir jo kalba pertraukiamą plojimais. Šventės kulminacinis taškas buvo puikus koncertas. Puikiai dainavo Dievo Motinos parapijos choras ir Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos choras su mažaisiais dainininkais, pasi-puošusiais trispalvės spalvų marškinėliais. Jie dainavo kaip



St. Petersburg, Floridoje, ekumeninėse pamaldose pamokslą sako kun. S. Ropolas. Kairėje stovi ev. reformatų kun. dr. E. Gerulis ir pranciškonas kun. A. Simanavičius.

Nuotr. V. Mažeikos

angelai! Rita Kliorienė sumaniai sukūrė šį derinį įvairaus amžiaus balsų, kurie dalinosi dainų posmais, arba visi kartu dainavo.

Koncertą pradėjo Antano Varnagaičio daina „Laisvės varpas“. Sekė J. Tallat-Kelpšos, B. Kutavičiaus, A. Bražinsko, J. Bertulio, A. Vilčinsko, L. Abariaus ir dvi dainos Ritos Kliorienės: „Mes ateitis – rytojaus viltis“, – žodžiai Eglės Laniauskiene ir „Viena šeima – viena tauta“.

Solo dainavo Virginija Bruozytė-Muliolienė – sopranas, A. Bražinsko „Esi gyva, esi sava“.

Publika labai šiltai plojo solistei, muz. Ritai Kliorienei ir visoms mokytojoms.

Minėjimo rengėjai – JAV Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės valdyba ir Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba.

Publikos buvo pilna auditorija.

TAPTAUTINIS VAKARAS

International services center ir Clevelando futbolo komanda „Crunch“ kviečia visus į „International Night“ šeštadienį, vasario 25 d. 7 v. v. CSU Convocation Center (E. 21 st. ir Prospect).

Programoje: slovenų vyrų choras, italų-amerikiečių šokėjai, čekų Sokolai – gimnastų grupė. Dėl bilietų kreiptis į Algį Rukšėną – International Services direktoriui, tel. 781-5460.

„TAUPOS“ – NARIŲ SUSIRINKIMAS

„Tautos“ kredito kooperatyvo vadovybė kviečia visus dalyvauti metiniame narių susirinkime š. m. vasario 26 d., sekmadienį, 12 val., Dievo Motinos parapijos salėje.

T.G.

ST. PETERSBURG, FL

EKUMENINĖS PAMALDOS

Sausio 22 d., sekmadienį, minint krikščionių suartėjimo savaitę, Šv. Vardo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, dalyvaujant evangelikų kunigui dr. Eugenijui Geruliui bei evangelikų konfesijos nariams. Mišias aukojo Misijos vadovas kun. St. Ropolas, OFM, jam asistavo kunigai P. Baniūnas, dr. M. Čyvas, J. Gasiūnas, dr. M. Kirki-las, A. Simanavičius ir dr. E. Gerulis. Pirmame pamokslu kun. Ropolas išryškino krikščionybės susivienijimo mintį ir pastangas. Antrame pamokslu, kun. dr. Gerulis kalbėjo ta pačia tema, imdamas pavyzdžius iš Šventojo Rašto, Antrojo Vatikano suvažiavimo nutarimų ir pan. Šv. Mišių metu, pirmąjį skaitinį ir psalmę skaitė evangelikų atstovas inž. Gytis Šernas, o antrąjį skaitinį ir tikinčiųjų maldas – M. Silkaitis. Bažnyčia buvo veik pilna dalyvių.

Mečys

DAYTONA BEACH, FL

LB FLORIDOS APYGARDOS SUVAŽIAVIMUI PASIRUOŠTA

Spaudoje jau skelbėme, kad Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos suvažiavimas vyks š. m. vasario 24-25 d. Suvažiavimą globoja LB Daytona Beach apylinkės valdyba, vadovaujama dr. Birutės Preikštienės. Suvažiavimas vyks gražiam Treasure Island viešbutyje. LB Floridos apygardos valdyba paruošė suvažiavimo programą. Kaip įprasta, bus LB apylinkių atstovų veiklos pranešimai, ateities veiklos svarstymai ir kt.

Suvažiavimo metu vyks simpoziumas, moderuojamas valdybos vicepirmininkės dr. Sigitos Ramanauskienės. Tema: „Lietuvių Bendruomenė ir Lietuva“.

Simpoziume dalyvauja: žurnalistas Vilius Bražėnas, Jonas Daugėla, aktyvūs bendruomenininkai – Angelė Karnienė, Virginija Dubauskienė ir Kazys Barūnas. Suvažiavimas bus baigtas pabendravimu – pietumis, kurių metu kalbą pasakys JAV LB KR valdybos pirmininkė Regina Narušienė. Būtų malonu, kad suvažiavime gausiai dalyvautų LB apylinkių atstovai, o taip pat Daytona Beach ir apylinkių lietuviai. Pasidomėti Lietuvių Bendruomenės darbais visiems pravartu. Visi laukiami.

JAVUKUS „SIETYNO“ PABENDRAVIMAS

Praėjusių metų pabaigoje choro „Sietyno“ dainininkų gretas išjungė naujas balsingas narys Narcizas Kreivėnas. Kreivėnai anksčiau gyveno Miami, turėjo valdišką tarnybą, dabar išėjo į poilsį, atsikėlė į Daytona Beach apylinkę ir išjungė ir lietuvišką veiklą.

Olga ir Narcizas Kreivėnai susipažinimui į savo gražius namus sausio 28 d. pakviė „Sietyno“ choristus su vyrais ir žmonomis, kur vašių metu Valytė Skridulienė ir choro valdybos pirmininkė Juozė Daugėlienė pasveikino naujuosius Daytona Beach gyventojus, Narcizą – naują „Sietyno“ narį, padėkojo už šias jaukias susipažinimo ir pabendravimo vaišes. Šeiminiškė Olga Kreivėnienė padėkojo dalyviams už atsilankymą ir už malonų jų priėmimą į šio gražaus lietuvių telkinio šeimą.

Šiuo metu „Sietyne“ dainuoja 5 vyrai ir 12 moterų. Vadovauja muz. Antanas Skridulis. „Sietyno“ repertuare daug gražių dainų ir giesmių, kuriomis gėrimės lietuviškoje pamaldose (giesmėmis) ir dainomis renginiuose.

Jurgis Janušaitis

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

LAMCO LANDSCAPING & MAINTENANCE CO. Washington, D.C.

Ieško darbininkų pjauti žolę pradėdam balandžio mėn. Pradinė alga \$8 į val.; būtina turėti darbo leidimą (work permit). Parūpinsim butą veitui gyventi kartu su kitu lietuviu. Kreiptis prieš balandžio mėn.: Aleksas, tel. 202-244-2373

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Parkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuteriūr FAX pagalba
- Nusavybių įkainavimas veitui
- Parkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

SIŪLOME DARBUS FLORIDOJE

INFORMACIJA:
(813) 894-7799
DARBO LAIKAS:
PIRMADIENIS - PENKTADIENIS
10 v. r. - 4 v. p. p.

ERA EMPLOYMENT
AGENCY
33 - 4 STR. N. SUITE 210
ST. PETERSBURG, FL 33701
License No. 28915 (Kalbame lietuviškai)

FOR RENT

Apt. for Rent
4 rms, 2 bedrms, heated, carpeted. Appliances incld. \$400 mo.
Tel. 708-863-4926

Išnuomojamas 3 kam. apšildomas butas, apyt. 71 St. ir Washenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytvas ir virimo plyta. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Almq nuo 8 v. r. iki 3 v. p. p., tel. 312-476-8727.

FOR SALE

Parduodamas grynas bičių medus. Pristatū į Chicago. Galima gauti ir PLC, Lemont, sekmadienį po Mišią. Tel. 708-323-5326. Bitininkas Kazys Laukaitis.

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as \$25, you can give a piece of America to someone you care about. Ask your banker for a gift certificate upon purchase.



A public service of this newspaper

FOR SALE
Stunning all brick ranch, Darien, IL; white brick, 11 rms.; full fin. basement; huge 3 season rooms w/hot tub; backs to park. \$265,000. Call for appt. 708-887-0744 9 a.m. to 4 p.m. weekdays.

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai, greitai važiame rūsius, garazus, išvežame šiukšles, pervažame baldus, darome visus namo remontus. Tel. 312-445-7393

Moving—Kraustymas
Profesionalus pataravimas priimanomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis Gediminas: tel. 312-925-4331

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

- | | |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| MANO ŽODYNAS. Lietuvių-anglų kalbomis. Spalvotos iliustracijos. Richard Scarry ... | \$20.00 |
| KALBĖKIME LIETUVIŠKAI. Valkams mokintis lietuvių kalbą. Nij. Mackevičienė. 88 psl. | \$5.00 |
| LIETUVIŲ FONDAS II. 1962-1982-1992. 585 psl. | \$25.00 |
| MANO TĖVYNĖ. Vydūnas. 79 psl. | \$4.00 |
| KUR LIETUVIAI VERKĖ IR DAINAVO. Kelionių per Pietų Ameriką įspūdžiai. Juozas Karbutas. 116 psl. | \$3.00 |
| MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISEJA. Sibiran treptinio atsiminimai. Povilas Šilas. 319 psl. | \$8.00 |
| ALEKSANDRAS KAČANAUSKAS. Kūrinių rinktinė. I tomas. Solinės dainos. 163 psl. | \$12.00 |
| PAJURALIO PAGRANDUKAS. Pasakos. S. Pipiraitė-Tomarienė. 131 psl. | \$5.00 |
| ŠALTINĖLIS. 95 Etudai fortepijonui lietuviškų dainų motyvais. Nij. Dėdlinienė. 117 psl. | \$16.00 |
| AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDA 1874-1910 V. Biržiška. Red. St. Vaškellenė. 280 psl. | \$10.00 |
| AŽUOLO MIRTIS. Pasakojimai. Vanda Vaitkevičienė. 126 psl. | \$3.00 |
| NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940. Juozas Jakūtas. 272 psl. | \$15.00 |
| LIETUVOS BEI LIETUVIŲ KRIKŠTAS IR 1387-JI METAI. Jonas Dainauskas. 352 psl. | \$15.00 |
| GYVENIMO CIKLAI. Straipsnių rinkinys 1944 šeimos metų prog. I. Lukoševičienė. 40 psl. | \$3.00 |
| TAUTOS SUKILIMAS 1941. Pli. Narutis. 404 psl. | \$17.00 |

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda Sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi, tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai prideda supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT
MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

Midland Federal

Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
(708) 598-9400



LIETUVOS AIDAI

veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Penktadieniais 7:00 v. v. — 8:00 v. v.
1450 AM banga.

Adresas: 2646 W. 69 St.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-434-9766/Tel. - Fax 219-696-7760



We Ship UPS 312-434-9766

Užsilimam maisto tiekimu (catering)

talman

delicatessen
Valgis Catering

Skaniausi lietuviški gaminiai
Geriausias spaudos rinkinys Čikagoje!
1624 West 69th Street, Chicago, IL 60629

LAIŠKAI

PERSIGRUPAVUS LIETUVIŠKOMS RADIO LAIDOMS

Čikagoje veikia keturios lietuviškos radijo laidos: „Margutis“, ilgametis vedėjas Petras Petrutis. Veikia 5 darbo dienas po valandą kasdien. Tai ilgiausiai – 63 metus, veikianti lietuviška radijo laida.

„Rytmečio ekspresas“, pranešėja Ramunė Zdanavičiūtė, veikia 7 dienas savaitėje, tik skirtingais vardais šeštadienio ir sekmadienio laidoje. Visas laidas veda ta pati pranešėja, talkinant (turbūt, jos vyrui Raimondui Lapui). Ramunė Zdanavičiūtė R. Lapas atsivežė iš Lietuvos.

„Amerikos lietuvių radijo laida“. Iki šiol veikė 1 val. sekmadienio rytais, o dabar dar prisidėjo ir 1 val. penktadienio vakarais. Laidą veda Anatolijus Šlutas, talkinamas neuoramos Leono Narbučio. L. Narbutis turi savo meno galeriją Marquette Parke ir bendradarbiauja su Radijo Liberty lietuvių skrymimi Miunchene, Vokietijoje.

„Lietuvos aidai“, vedami Balio Brazdžionio, talkinant dukrai Kazytei Brazdžionytei-Kazlauskienei. Pradžioje veikė 5 dienas savaitėje po pusę valandos, vėliau perėjo į tris pusvalandines, o šiuo metu pasitenkina viena penktadienio valandine laida.

Penktadienio vakare veikia trys valandinės lietuvių kalba radijo laidos: „Margutis“, „Lietuvos aidai“ ir „Amerikos lietuvių“.

Pradėjus penktadienio vakarines laidas klausyti, tenka išsėdėti 3 val. – nuo 7 val. iki 10 val. vakaro. Pridėjus „Ekspresą“ rytinę 1 val. laidą, norint išklausyti visas lietuviškas radijo laidas, prie radijo aparato tenka išsėdėti 4 val.

Ar tai nėra viena diena per daug? Juk klausytojai turi ir asmeninių reikalų, o taip pat vyksta ir kultūriniai renginiai, kuriuose norisi dalyvauti. Dalyvaujant ruošiamose vakaronėse, kultūrinuose renginiuose ar dažnuose svečių iš Lietuvos pranešimuose, prarandama dalis radijo klausytojų. Toks lietuviškų radijo laidų susigrūdimas vieną dieną nėra naudingas nei leidėjams, nei klausytojams.

Žinant, kad lietuviškos radijo laidos išsilaiko skelbimais ir klausytojų kukliomis aukomis, tai praradimas dalies klausytojų atsilieps ir į gaunamas aukas. Jau dabar seniausia lietuviška radijo laida „Margutis“ yra priversta skelbti „margutonus“ (aukų vaju), kad išlygintų susidariusias radijo skolas. Visos šios radijo laidos neturi organizacijų užnugario, o remiasi asmeniškai atsakomybe.

Čikagoje veikiant 4 lietuviškoms radijo laidoms, reikia sugebėjimo paruošti idomią programą ir sumaniai ją perduoti. Ne visos radijo laidos yra idomios, nes perpildytos tais pačiais skelbimais ir pranešimais. Išimtį sudaro „Amerikos lietuvių“ (A. Šluto) naujai pradėta radijo laida, kurioje nėra skelbimų, o ieškoma 80 prenumeratorių, kurie į mėnesį mokėdami po 10 dol. išlaikytų šią laidą. A. Šlutas, skaičiuodamas išlaidas, mini tik radijo stočiai nuomą ir telefoną, o nutyli atlyginimą už darbą. Ar ilgai tokio pobūdžio radijo laida gali išsilaikyti?

Žinome, kaip sunkiai vertiasi lietuvišką laikraštį. Šluto bandymas atsiskirti apmokamų skelbimų ir remtis tik prenumeratos mokesčiu kelia abejonių dėl šios radijo laidos išsilaikymo. A. Šluto entuziazmą dėl lietuviškų radijo laidų išsilaikymo daugelis

klausytojų vertina ir, be abejo, taps prenumeratoriiais, bet ilgainiui atvės ir sunku bus išlaikyti reikiama rėmėjų būri. Tą aiškiai rodo lietuviškų laikraštų prenumeratorių nuolatinis mažėjimas, nors laikraštį-žurnalą-knygą gali skaityti sau patogiu laiku, o radijo laidas turi klausyti nustatytu laiku. Tai yra didelis skirtumas, nes laikraštis pasiekia visus lietuvius (dažnai pavėluotai), išsibarsčiusius po visą pasaulį, o radijas pasiekia tik mažos apylinkės tautiečius.

Senieji lietuvių telkiniai nuolat mažėja, tuo pačiu mažėja ir radijo laidų klausytojai bei rėmėjai.

Branginu gyvą ir rašytą lietuvišką žodį. Džiaugiamės kiekvienu išgirstu gyvu žodžiu ar naujai pasirodžiusia lietuviška knyga ir sielojamės mažėjančiais laikraščiais ar silpnėjančiomis radijo laidomis. Dėl minėtų radijo laidų turinio teks pasisakyti vėliau, kai paaiškės vedėjų pastangos išlaikyti laidas aktualias ir patenkinančias klausytojus. Dabartinės radijo laidos nėra vienodo lygio ir jų vedėjai turės pajusti klausytojų ir rėmėjų atsilepimus.

Šie mano samprotavimai nėra pastanga nuvertinti lietuviškas radijo laidas, bet noras dar labiau paakinti leidėjus nesustoti vietoje, bet nuolat tobulėti.

Antanas Juodvalkis
Chicago, IL

LEDAI TIRPSTA

Dėkoju visuomenininkei Marijai Remienei už „Drauge“ vasario 14 d. išreikštus gražius žodžius DAFL (Dantų sveikatos talka Lietuvai) organizacijos ir mano vardu. Ta proga norėčiau smulkiau patikslinti teigimą, jog „pavyko pramušti ledus“ ir Kaune jau yra vienas modernūs dantų gydytojų kabinetas su keliom kėdėm...“ DAFL pastangomis, KMA-Stomatologijos fakultete buvo įrengtos 1994 m. rugsėjo mėnesį šešios vartotos ir 1995 m. vasario mėn. dvi naujos kėdės. Tačiau jos Lietuvoje, įskaitant ir Kauną už KM Akademijos ribų, nėra pirmutinės nei moderniausios. Jau yra daug pranašesnių ir tam nei „ledų pramušti“, nei „kantrumo bei pasiaukojimo“ nereikia. Tam reikia tik pinigų. O kad jos atliktų savo tikslą, reikia pajėgaus personalo juose dirbti. Dėl to DAFL organizacijos pagrindinis tikslas ir yra tokį personalą padėti paruošti, bendradarbiaujant su studentais ir fakulteto nariais.

Šiuo laiku Akademijoje dirbuojasi čikagietis dr. Romualdas Povilaitis, Judita Martin, RDH, iš Kansas City, per 6 mėnesius įkūrė ir pastatė ant kojų burnos ertmės higienistus ruošti visai naują Lietuvoje mokslo šaką. Gaila, kad dėl finansų stokos neišsėdėjo visus mokslo metus ir dabar Judita yra pakeliui į namus. Verta prisiminti, kad vasario mėnuo Amerikoje yra Dantų sveikatos mėnuo, todėl gera labiau susirūpinti ir Lietuvoje dantų sveikata.

Visai teisingai, toks darbas vyksta „kantrumo“ dėka, lėčiau negu norėtume, bet jis vyksta ir ledai tirpsta.

Leonidas Ragas, DDS
Itasca, IL

NESNAUSKIM!

Dėkoju Danutei Bindokienei už vedamąjį, pavadintą „Laikas skubiai veikti“ (vasario 4 d.). Atrodo, kad tai liečia Atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto H.R. 7 (House Resolution 7) pataisą (amendment) dėl rytų Europos valstybių priėmimo į NATO. Jame Lietuva, Latvija, Estija ir Ukraina buvo išbrauktos iš sąrašo valstybių, besistengiančių artimiausiu



PLB valdybos pirm. Bronius Nainys ir Lietuvos Seimo opozicijos vadas, Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) tarybos pirm. prof. Vytautas Landsbergis, susitikę prof. Landsbergiui lankantis Čikagoje ir Lemonte š.m. vasario 9-12 d. Prof. Landsbergiui buvo įteiktas PLB valdybos raštas, prašant Tėvynės sąjungos oficialaus pasisakymo šiuo reikalu.

laiku įstoti į NATO. Geras redaktorės patarimas: skubiai rašyti savo distrikto Atstovų rūmų nariui, kad balsuotų prieš šią rezoliuciją. Bet nereikėtų užmiršti ir užsienio reikalų komiteto pirmininko ir komiteto narių. Gaila, kad jų pavardės yra nežinomos. Iš savo 40 metų praktikos žinau, kad šie pirmininkai atsižvelgia į ranka parašytą laišką, jei ir negyveni jo distrikte, ypač jei kuris iš jų turi „prezidentinių planų“. Būsimas šios rezoliucijos žingsnis – Senato užsienio reikalų komitetas, kurio pirmininku yra Jesse Helms. Prieš porą mėnesių esu skaitęs „New York Times“, kad Helms esąs už pagreitintą Baltijos kraštų priėmimą į NATO. Taigi, dar vilčių yra, bet reikia skubiai veikti. Apie šią rezoliuciją yra rašęs lietuvių geras draugas kolumnistas William Safire („New York Times“ sausio 16 dieną ir kituose dienraščiuose). Jis ten siūlė Latvija, Estija ir Lietuvą nelaikyti „antros

klasės kandidatais“, pažadant jas priimti kada nors ateityje, o priimti į NATO kartu su Lenkija, Vengrija, Čekija ir Slovėnija nevilniau kaip 1999 metų sausio 10 d., kaip siūloma rezoliucijoje. Idomu, ką nuo sausio mėn. 16 d. šiuo reikalu darė Lietuvos ambasada Washingtone? Ar ji seka Amerikos spaudą bei kas vyksta Kongrese ir Valstybės departamente ir ar ji yra kontakte su Amerikos lietuvių bendruomene? Kodėl „Draugas“ apie šią rezoliuciją ir jos pataisą sužinojo tik vasario 4, o ne sausio 16 diena?
Zenonas Prūsas
Chillicothe, OH

RACINE, WI, LIETUVIAI REIKALAUJA

Mes, Racine, WI, apylinkės lietuvių, perskaitę „Drauge“ apie Lietuvoje vis daromas kliūtis dėl Bažnyčių turto grąžinimo, norime pasisakyti prieš šį nutarimą. Seimas nutarė grąžinti tik pačias

bažnyčias, bet ne joms priklausantį kitą turtą. Tai yra labai neteisinga. Mūsų apylinkės lietuvių daugumos nuomė yra, kad Lietuvos vyriausybė turi grąžinti visoms religinėms bendruomenėms jų 1940 metais nusavintą turtą. Nesvarbu, kas turi išsikraustyti iš klebonijų ar kitų trobesių. Visi jie turi būti remontuoti vyriausybės lėšomis ir grąžinti religinėms bendruomenėms tokiame stovyje, kokiam raudonasis slibinas, užgrobes mūsų tėvynę, jas rado. Mes, Amerikos lietuvių, pradedame savo tėviškę ir visą tėvų bei savo turtą, turime tikrą teisę reikalauti Lietuvos vyriausybės nors tiek, kad buvusios mūsų bažnyčios atgautų savo nuosavybę. Sugrįžę į savo brangią tėvynę apsilankyti, nors nuėję į bažnyčią, galėtume pajusti, kad tai mūsų šventovė.

Racine, WI, apylinkės lietuvių

PER DRĄSUS TEISINIMAS

Š.m. vasario 6 d. „Draugas“ paskelbė Vinco Trumpos straipsnį „Ar ne per žiaurūs teisejai“. Jis lengvabūdiškai pateisina generolą V. Vitkauską ir kitus kolaborantus Lietuvos okupacijos metu, pabrėždamas, kad „bendradarbiauti su okupantu nėra nei gėda, nei – juo labiau – nusikaltimas. Tą darė visi, kurie galėjo daryti“. Autoriaus nuomone, taip elgėsi visos tautos. Toks viešas pareiškimas yra suniekinimas ar įžeidimas tų, kurie kovojo dėl Lietuvos laisvės, kentėjo ir mirė kalėjimuose ir Sibiro vergų stovyklose.

Lietuvos komunistų partija su KGB pagalba vienu ar kitu būdu talkininkavo ar pataikavo Maskvai, lietuvių tautos susovietinimo užmojams. Suprantama, kad bendradarbiavimas su okupantu nebuvo vienodo

DRAUGAS, penktadienis, 1995 m. vasario mėn. 24 d. 5

laipsnio. Tai priklausė nuo partijos nario pakopos valdymo struktūroje ir karjeros siekime. Neturėjimas kaltės ir atsakomybės pajautimo už veiksmus

veda prie to, kad nebeskiriama blogio nuo gėrio. Dabar tokie ir valdo Lietuvą.

Juozas Navakas
Gulfport, FL

A.†A.

JUZEFA KABLAUSKIENĖ ULANAUSKAITĖ

Gyveno Oakbrook, IL, anksčiau Chicagoje ir Australijoje.

Po ilgos, sunkios ligos mirė 1995 m. vasario 22 d., 2 val. p.p. sulaukusi 90 metų.

Gimė Lietuvoje, 1904 m. kovo 19 d., Vievio valsčiuje, Žebertonų kaime. Amerikoje išgyveno 40 m.

Nuliūdę liko: sūnus Henrikas, marti Monika; dukterys: Sofija Galante, žentas dr. Jorge, Vanda Brazdžiūniene, žentas Antanas, Onutė Rolander, žentas dr. Suante, aštuoni anūakai ir trys proanūakai.

Velionė pašarvota penktadienį, vasario 24 d. nuo 4 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 25 d. Iš laidojimo namų 10:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Lietuvos Vaikų Vilties fondui arba Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, marti, dukterys, žentai, anūakai ir proanūakai.

Laidotuvių direkt. D. A. Petkus / D. M. Petkus. Tel. 708-257-6667 arba 1-800-994-7600.

PADĖKA

A.†A.

SALOMĖJA ENDRIJONIENĖ TAMOŠAITYTĖ

Mūsų mylima Žmona, Mama ir Motutė mirė 1995 m. sausio 20 d. ir buvo palaidota sausio 23 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palaidėję į Amžino Poilsio vietą.

Nuosirdžiai dėkojame kun. klebonui J. Kuzinskiui bei kitiems kunigams už šv. Mišių atnašavimą; kun. V. Rimšeliui, MIC už rožinio sukabėjimą prie karsto, pačios a.a. Salomėjos pagėdavimą.

Didelė padėka Irenai Kriaučeliūnienei ir Vaclovui Momkui už ypatingai gražų atsisveikinimo su velione pravedimą. Taip pat nuosirdus acū visiems, tarusiems atsisveikinimo žodžius velionei.

Dėkojame Lietuvių Operos vyrų chorui už įspūdingą giedojimą laidotuvių namuose ir Dainavos ansambliui bei solistams Margaritai ir Vaclovui Momkams už giesmes bažnyčioje.

Visiems didelis acū už gausias aukas Jaunimo centrui, šv. Mišioms, už geles, maldas ir mums pareiktas užuojautos žodžiu, raštu ir spaudoje.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti. Acū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriams D. A. Petkui ir Sūnui už malonų patarnavimą.

Visos, dar gaunamos aukos, yra nukreipiamos į Jaunimo centrą.

Dėkinga šeima

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

KAZIMIERAS DRUSKIS

Šios liūdros sukakties atminimui, už mūsų mylimo a.a. Kazimiero sielą, šv. Mišios bus aukojamos š.m. vasario mėn. 25 d. 9 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose šv. Mišiose ir kartu su mumis pasimelsti.

Nuliūdę: žmona, vaikai ir anūakai.

A.†A.

DAIVAI MARČIULIONYTEI MURINIENEI

mirus, reiškiamė nuosirdžiausią užuojautą jos Tėveliams – ELEONORAI ir ALEKSANDRUI MARČIULIONIAM, vyrui TEISIUI MURINIUI, tetai GENEI DRAUGELIENEI ir visiems liūdintiems artimiesiems.

Vanda ir Gediminas Balukai

X IŠRINKIME JOHN BURYS

Chicago miesto 15 Ward aldermanu, įrašydami jo pavardę!
*(Skaitykite paaiškinimą gale šio skelbimo)
KVIEČIU DIRBTI KARTU SU MANIM IR GELBĖTI MŪSŲ APYLINKĘ!

Gaujos siaučia mūsų gatvėse! Narkotikai – mūsų apylinkėje! Kriminalistai mūsų namuose!

Ar žinote, kad aldermanai gauna \$55,000 [metus už ... „part-time“ darbą? Be to, yra galimybė, kad algos jiems bus pakeltos iki \$70,000!

Ar daug žmonių mūsų apylinkėje uždirba \$55,000 [metus? Daugelis dirba dešimt kartų sunkiau už daug mažesnę atlyginimą.

Kaip jums patiktų aldermanas, kuris siūlo sumažinti tokias algas? Sakote, neįmanoma? Prašau, paklauskite!

Jei būsiu išrinktas, tuojau grąžinsiu 50% savo metinės algos (net). Reiškia jūs gausite 50% jums priklausantių pinigų, kuriuos galėsite pavartoti apylinkės reikalams. Jei kiekvienas aldermanas taip pasielgtų, \$1,000,000 būtų piliečių dispozicijai naudoti apylinkių ir vaikų saugumui.

Aš tuos pinigus skirčiau kovai su narkotikais – baisiaja pasaulio rykšte, vaikų ir suaugusių švietimui, kad išmokyti save vertinti ir, tuo pačiu, pradėti vertinti kitus; kad save gerbtų ir didžiulėms ne todėl, kad priklauso gaujai, bet kad yra garbinga būti geru žmogumi, rūpintis kitais ir krepšti dėmesį [kitų žmonių reikalus.

Taigi, jei norite už mane balsuoti, atsineškite žemiau parašytas instrukcijas [balsavimo būstinę ir balsuokite, kaip nurodyta.

Ant linijos „Title of Office“, didelėmis raidėmis įrašykite „15th Ward Alderman of the City of Chicago“. Sekančioje eilutėje, kur parašyta „Name of Candidate“ nubraižykite mažą kvadratėlį, įrašykite [j] „X“ ir šalia, ant linijos aiškiai parašykite „John Burys“. Balsavimo lapelis turėtų atrodyti šitaip:

15th Ward Alderman of the City of Chicago

Title of Office

John Burys

Name of Candidate

Jei už mane ir nebusuosite, būtinai atleikite balsuoti!
Paid for by citizens to elect John Burys

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kaziuko mugė – Čikagos skautijos tradicinis metinis renginys Jaunimo centre vyks sekmadienį, kovo 5 d. Atidarymas – 11:15 v.r. Mugės iruosiimo darbai šeštadienį, kovo 4 d. bus baigti 4 v. p.p. Susidomėjusi visuomenė muge apžiūreti gales šeštadienį, nuo 4-6 v. p.p.

Doktorantė Jūratė (Krokytė) Stirbienė pakviesta su paskaita ir praveisti apvalaus stalo diskusijas JAV LB ruošiamo darbo konferencijoje sekmadienį, vasario 26 d., Pasaulio lietuvių centro „Bočių menėje“, Lemont, IL. Jūratė yra gerai pažįstama A.P.P.L.E. veikėja (ir viena iš steigėjų), ji yra mokytojavusi ir buvusi vedėja Philadelphia lituanistinėje mokykloje, buvo Fulbright stipendininkė Lietuvoje. Ji kalbės tema: „Kas turėtų būti mokoma lietuviškoje mokykloje ir kaip tai daryti“. Ši tema turėtų sudominti lituanistinių mokyklų mokytojus bei tėvus – visi kviečiami konferencijoje dalyvauti. Konferencija vyks nuo 10 v.r. iki 4:30 val. p.p.

Atsukiamas šio šeštadienio seminaras. Pedagoginio lituanistikos instituto suorganizuotas lietuvių kultūros seminaras, numatytas (antroji sesija) šį šeštadienį, vasario 25 d., nevyks. Sesija nukeliama į kovo mėn. 4 d. (tuo būdu prašantys visų keturių sesijų laika viena savaitę į priekį).

Partizanų dainų kilmė neiški, autorystę nustatyti sunku, tačiau lietuviška daina buvo sielos paguoda sunkiose valandose. Partizanų dainų pasiklausyti kviečiame kovo 12 d., sekmadienį, 4 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietus prašome išgyti „Seklyčioje“.

Lietuvių kalbos pamokos kasmet rengiamos Balzeco Lietuvių kultūros muziejuje, 6500 S. Pulaski. Jos vyksta pavasarį ir rudenį, atsilanko daug suaugusių, ypač iš mišrių šeimų. Susidomėjimas pamokomis toks didelis, kad žmonės skambina ir klausinėja apie būsimas pamokas. Šiemet kovo mėn. lietuvių kalbos pamokas praves pedagogė Gailutė Vaičiūnaitė-Valiulienė, jau dėstanti lietuvių kalbą bent 30 metų. Jos studentai labai patenkinti ir savo mokytoja, ir pamokomis – jos dėstymo metodu, todėl prašo duoti jiems pamokas labiau pažengusiųjų klaseje. Lietuvių kalbos pamokos vyks šeštadieniais nuo 11 val. r. iki 12 val., pradedant kovo 25 ir baigiant balandžio 29 d.

x Akcijų, bonų bei kitų verčių pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarims, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-360-5530 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-360-5531 ir **Paulius Kurkulis**, 312-360-5627, dirbą su **Oppenheimer & Co., Inc.** Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

„Lituanicos“ krepšinio klubo jaunių treniruotės kiekvieno šeštadienio popietę vyksta Bromberek mokykloje, Lemonte. Treniruotes praveda Algis Jonynas, Petras Stukas ir Donatas Siliūnas bei daugelį metų krepšinį žaidžiančių jaunimu besirūpinęs Rimas Dirvonis.

Susikaupimo diena Ateitininkų namuose, Lemonte, vyks šeštadienį, kovo 25 d. Rengia ir visus dalyvauti kviečia Ateitininkų namų valdyba.

Jeif norite prisiminti Užgavėnių tradicijas, atvykite vasario 26 d. į Jaunimo centro kavinę, kur po kiekvienų šv. Mišių jėzuitų koplyčioje Jaunimo centro Moterų klubo narės visus „užu stalo pasodins, skaniais blynais pavaišins!“ Prie blynų bus ir namuose virtos, burnoj tirpstančios uogienės. Laukiame!

Primename skaitytojams, kurie pakeičia savo adresą: nepakanka tik paštui pranešti adreso pakeitima, malonėkite naują adresą atsiųsti ir „Draugui“ (pridedant kartu ir senąjį). Nors paštas pakeičia adresą ant laišku, bet laikraščius tik gražina atgal į „Draugo“ administraciją. Tuo būdu ne tik susitrukdė laikas skaitytojui juos gauti, bet susidaro administracijai papildomų išlaidų, kai reikia išsiųsti dienraštį nauju skaitytojų adresu. Dėkojame už dėmesį!

Cicero ALTo skyrius praneša, kad Vasario 16-osios minėjimo proga vasario 19 d., ALTui suaukota 552.00 doleriai.

Domicelė Petrutyte, Amerikos Lietuvių Montessori draugijos įsteigėja, vasario 13 d. šventė savo 82-ji gimtadienį. Jos knyga – „Vaikas Dievo dovaną“, išleista Lietuvoje 1993 m., galima gauti „Draugo“ knygyne. D. Petrutyte šį ankstyvą pavasarį vėl ruošiasi vykti Lietuvos tėsti Montessori auklėjimo darba.

Ar atsimenat tas siauras oranžines kelnes ir trumpą žalią švarkelį, tebekabantį tolimiausiam rūbinės kampe? Kaip gerai, kad tuos rūbus dar turite! Yra galimybė, kad jie jau nebe senios, o naujausias – paskutinis žodis madų pasaulyje. Del visa ko ateiكية „Skambek, pavasarėli“ madų paroda ir sužinosite. Montessori mokyklų ruošiamose mados parodoje visų lauksime sekmadienį, kovo 19 d., 12 val., Lexington House saleje.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per **TRANSPAK.** Skubiems siuntiniams – **AIR CARGO.** Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629,** tel. 312-436-7772. (sk)

JAUNIMO CENTRAS IR VASARIO 16-TOJI

Jaunimo centras kiekvienais metais, vasario 16-tąją, ruošia Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimą. Šią tradiciją įvedė Irena Kriaučiūnienė, vėliau šios šventės pravedimą tęsė a.a. Salomėja Endrijonienė.

Minėjimą pradėjo Albina Ramanauskienė. Suskambėjus Lietuvos himnui, minutės atsitojimu buvo pagerbta ilgametė Jaunimo centro administratorė, a.a. Salomėja Endrijonienė. Šios

NAUJA LIETUVIŲ RADJO PROGRAMA

Anatolijus Šlutas, kuris iki šiolei vedė „Amerikos lietuvių radijo valandėlę“ sekmadienių rytais per WCEV radijo stotį, vasario mėnesio pradžioje pradėjo naują radijo programą, be iki šiol turėtosis. Ši naujoji girdima per tą pačią radijo stotį penktadienį vakarais nuo 8 iki 9 val. vak. Ji yra pažymėta dėl to, kad nebus jokių komercinių skelbimų, kurie girdimi kitose lietuvių ir nelietuvių valandėlose.

Šią programą, kaip sako jos vedėjas, išlaikys patys klausytojai, kurie įsipareigos kas mėnesį atsiųsti tam tikrą mokestį. Kaip teigia A. Šlutas, tokiu jau turima apie 40 ir dar laukiama panašaus skaičiaus. Šioje valandėloje duodama tik Amerikoje įgauta ar įdainuota lietuvių muzika, turima įvairių naujinių skyrių; iš kurių pažymėtinos JAV LB Socialinės tarybos paruoštos informacijos.

Reikia pridėti, jog dabar penktadienį vakarais per WCEV radijo stotį bus girdimos trys lietuviškos radijo programos pradedant 7 val. vakaro. E.Š.



Naujos lietuvių radijo valandėlės vedėjas Anatolijus Šlutas.

Sonatos ir Roko Zubovų fortepijoninės muzikos koncertas „Muzikinės užgavėnės“ įvyks sekmadienį, vasario 26 d., 2 val. po pietų, Balzeco lietuvių kultūros muziejuje. Programa sudaryta iš siurprizų, kurie padės žiūrovams išsivaduoti iš žiemos šalčio ir pasveikinti pavasarį. Publikos prašymu, pusė koncerto – muzika keturiu rantom. Visi kviečiami. Po koncerto smagios vaišės.

„Gintaro“ debiutančių arbatėlė (su pakvietimais) vyks sekmadienį, kovo 26 d. Susidomėjusios dalyvauti debiutančių pristatyme, prašomos dėl informacijos kreiptis telefonu 708-798-3316.

x Paroda „I švečius, bet pas savus“ Lietuvių Dailės muziejuje Lemont, IL bus uždaryta sekmadienį, vasario 26 d. Muziejaus valandos: šešt. ir sekmd. 11 v.r. - 2 v. p.p. (sk)

x Dėmesio! Š.m. vasario 26 d., sekmadienį Chicago šaulių rinktinė Užgavėnių proga ruošia blynų balių Šaulių namuose gegužinės formoje. Įėjimas \$2. Pradžia 12 val. Gros Ramanausko orkestras. Maloniai kviečiame apsilankyti. **Šaulių Rinktinė.** (sk)

iškilmingos šventės paskaitininku buvo Juozas Masilionis. Jo pranešimo tema: „Ką man davė Lietuva ir ką aš jai daviau“. Jis apžvelgė Lietuvos kovas dėl pirmosios nepriklausomybės, krašto atstatymą, iškovojus ją.

Juozas Masilionis uždavė klausimą, o ką mes davėme Lietuvai, išvykę iš jos? Tai: 1. Nepripažinimas okupacijos ir skelbimas pasauliui apie Lietuvai daromą skriaudą; 2. Lietuviškų mokyklų išlaikymas užsienyje; 3. Lietuviškos enciklopedijos išleidimas; 4. Lietuvių operos sukūrimas, dainų ir šokių švenčių ruošimas ir lietuviškų židinių pastatymas; 6. Lietuvių ir Tautos fondų sukūrimas; 7. Broniaus Kviklio, dr. J. Prunskio ir daugelio kitų asmenų, atsižadėjusių geresnio gyvenimo, knygų leidimas. Tai vis Nepriklausomos Lietuvos išugdymo dorybės.

Buvo pateiktas klausimas susirinkusiems: kuo prisidėjai, kad Lietuva būtų laisva? 1. Ar dalyvavai pavergtų tautų demonstracijose? 2. Ar rašei laiškus gyvenamo krašto administratoriams? 3. Ar paaukojai lietuviškoms mokykloms? 4. Ar leidai savo vaikus į lituanistines mokyklas? 5. Ar parėmėi savąsias kultūrinės įstaigas pinigais? 6. Ar remi Jaunimo centrą, kuris labai daug davė lietuviškos išlaikymui? 7. Ar esi Lietuvių arba Tautos fondų narys, nors ir su mažu įnašu? 8. Ar prenumeruoji bent vieną lietuvišką laikraštį, ar perki išsvijęs rašytojų knygas? 9. Ar remi lietuviškas parapijas ir vienuolynus? 10. Ar prisidėi pinigais prie vargstančių našlaičių ir ligonių globos?

Juozas Masilionio pranešimas buvo labai įdomus, inėses naujų minčių ateities veiklai, leidęs pagalvoti, ar mes pilnai įsijungiam į darbą lietuviškos išlaikymui.

Meninę dalį atliko Onutė Utz, paskaitydama eilėraštį „Tėvų šalis“, o Steputė Utz padėkalamavo eilėraštį apie himną. Po to abi, broliui Andriui Utz priartinti elektroniniai vargonais padainavo 4 populiarias daineles. Jiems pritarė minėjimo dalyviai. Buvo pasigerėtina džiugu matyti ir girdėti gražiai lietuviškai kalbantį jaunimą. Tai mamytės – Marytės Utz, išauginusi lietuvišką ir skautišką šeimą nuopelnas. Geras pavyzdys daugeliui.

Minėjimas baigtas, giedant „Lietuva brangi“. Paskui visi dalyviai Albinos Ramanauskienės buvo pakviesti pasivaikšnimui. Vaišės paruošė Jaunimo centro Moterų klubas.

Ant. Pauzuolis

STIPENDIJA LIETUVIUI MOKSLEIVIUI

Donna Naujokienė, daugelį metų dėsiusi „special education“ Arlington ir Rolling Meados High Schools ir aktyviai prisidėjusi prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, praneša, kad pasisekė



Vasario 16-tosios parodos atidarymo Čiurlonio galerijoje metu grupė dailininkų ir Čiurlonio galerijos valdyba su sveičiu iš Vilniaus, dail. Saulium Vaitekūnu. Sedi iš kairės: Birutė Šontaitė, S. Vaitekūnas, Rasa Saldaitis; stovi: Juozas Mieliulis, Halina Molėjienė, Algimantas Kezys, Dalia Šlenienė, Magdalena Stankūniene ir Algis Janušas.

Nuotr. Jono Tamaliūčio

IŠ ARTI IR TOLI

MIRĖ LIETUVIS KUNIGAS

Š.m. sausio 9 d. mirė Šiluvos Dievo Motinos parapijos, Maizeville, Gilberton klebonas kun. Matthew Jarašūnas, sulaukęs 71 m. amžiaus. Gimęs Lietuvoje – Lygumuose, 1923 m. rugsėjo 11 d., kunigu įšventintas Romoje 1968 m. gruodžio 21 d. Atvykęs į Ameriką, nuo 1970 metų darbuosis lietuvių parapijose rytiniame JAV pakraštyje, buvo Lietuvos Vycių Anthracite 144 kuopos Dvasios vadas ir Vycių garbės narys, isijungęs į Relajinės šalpos darbus, mokytojavęs Notre Dame aukštesniojoje mokykloje, Easton, PA. A.a. kun. Jarašūnas palaidotas St. Louis kapinėse, Frackville, PA.

LOS ANGELES, CA

DAIL. A. VIESULO PARODA

Dail. Romo Viesulo kūrinių paroda š.m. kovo 12 d., 12:30 v. p.p. Šv. Kazimiero parapijos saleje ruošia Los Angeles ateitininkai. Parodoje bus išstatyta atranka iš Viesulų šeimos rinkinio. Menininką ir jo kūrybą aptars iš Philadelphia atvykęsi jo našlė Jūra Viesulienė.

DETROIT, MI

KUN. V. KRISČIŪNEVIČIUS – VYRESNIS KUNIGAS

„Michigan Catholic“ savaitraštis š.m. vasario 17 d. laidoje išspausdino Detroito arkivyskupo kardinolo Adam Maida pranešimą, kad šešioms Detroito diecezijoms kunigams nuo š.m. birželio 30 d. suteikiamas vyresniojo kunigo titulas. Tų kunigų tarpe yra ir Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius. „Michigan Catholic“ išspausdino ir šio potvarkio liečiamų kunigų nuotraukas bei trumpas biografines žinias. Su šiuo pranešimu visiems Detroito arkivyskupijos kunigams buvo pasiūsti laiški, kuriuose paaiškinama, kad klebonams tapus vyresniais kunigais, toms parapijoms yra reikalingi nauji klebonai ir administratoriai.

TAUROS AKVARELIŲ PARODA

Taurus Underienės akvarelių paroda kovo 18-19 d. vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre. Atidarymas šeštadienį, kovo 18 d. 7:30 v.v. Sekmadienį, kovo 19 d. paroda bus galima apžiūreti nuo 10 v.r. iki 12:30 v. p.p. Parodą ruošia Detroito sendraugiai ateitininkai.

Auka „Draugo“ paramos fondui— yra lietuviškos laidas ateities kartoms.

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinių mokesčių.



Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugija remia Čikagos mero Richard M. Daley kandidatūrą dar vienai kadencijai. Š.m. vasario 3 d. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos saleje įvykusiam draugijos bankete meras Daley padėkojo už rėmimą. Iš kairės: ses. Margaret Petcavage, SSC, Juozas Bagdžius draugijos pirm., ald. L. Laski (D-23), Cook County Commissioner Joseph M. Moreno (D-7), ald. Virgil Jones (D-15), meras Daley ir Joe Kulyš draugijos vicepirm.